

Bu sabahki haberler

Londra bu sabahki vaziyeti nasıl görüyor?

Büyük muharebenin neticesi henüz belli olmadı

Londra 18 (A.A.) — Sovyet tebliği evvelki gün ve dünenderi Smolensk - Pskov ve Volinsk arasındaki muazzam sahadada en şiddetli muharebelerin devam temektir. Bu muharebelerin neticesini anlamak imkânının husul bulunmadığını bildirmektedir.

Sovyetlerin müdafaa hatlarında hiç bir değişiklik yoktur. Almanların hücumları ve Kızılorduların mukabül hücumları birbirini takip etmektedir.

Sovyet tayyareçiliği birçok yerlerde hâkim mevki almaktadır. Dün akşamı Sovyet tayyareleri düşman tayyare meydanlarına ısrarla hücumlarda bulunmuşlardır.

Bu hareket esnasında 98 Alman tayyaresi düşürülmüştür. 23 Sovyet tayyaresi kayıptır.

Bu sabahki sovyet tebliği

Moskova 18 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah nesredilen harb tebliği:

17 Temmuz günü devamınca ordularımız Pskov, Porohov, Polotsk, Smolensk; Novograd - Volinsk istikametlerinde ve Besarabya cephesinde şiddetli muharebeler vermiş-

Bu muharebeler neticesinde cephe esası bir değişiklik olmamıştır.

17 Temmuz günü tayyareleri - miz, düşmanın motörlü kuvvetlerine ve hava meydanlarına vâki hücumlarına devam etmiştir.

15/16 Temmuz tarihinde cereyan eden hava muharebelerinde 98 Alman tayyaresi düşürdük; bizim kayıplarımız 23 tayyaredir.

Sovyet erkânı harbiyesi ne düşünüyor?

Londra 18 (A.A.) — Royterin Moskovadan öğrendiğine göre hükümet mehafilinde sükûnet ve itimad berdevamdır. Kızılordu müdrikleri harbetmekte gezin zayıf vermektedir. Birçok muharebeler kaybedilmiş olsa bile Kızılordu erkânıharbiyesi suna kanlıdır ki harp tarihi neticede Almanların felâketini kaydedecektir.

Almanlar ilerledikçe karşılarında daha fazla miktarda Sovyet kuvvetleri bulacaklar ve bu kuvvetler kaynakları olan arazideki harp devam edeceklerdir. Halbuki Almanlar tahrib edilmiş arazide membasız olarak kalacaklar.

Görün bir Alman tayyarecisini tebrik etti

Berlin 18 (A.A.) — Alman marcağı Görün, yarbay Mülders'e, bu harbe 101 inci hava muzaferiyeti münasebetile harareth bir tebrik telgrafı göndermiştir.

Alman - Sovyet harbinden intibalar: Yanan bir Sovyet şehrine Almanların girişi (Şark cephesi hareketına aid diğer resimleri son sayfamızda bulacaksınız)

Alman tebliği

Şarkta muazzam muharebe başladı

Muharebeye 9 milyon asker iştirak ediyor

Smolensk Almanların elinde

"Mühim muvaffakiyetler elde edileceği anlaşılıyor,"

Berlin, 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Sovyet zimamdarları: son ihtiyatlarına müraaat ederek Alman ordularının ve müttefik kuvvetlerinin ilerlemesini durdurmağa çalışsın. (Devamı 3 üncü sayfada)

Berline göre

"SOVYETLER RiC'AT EDİYORLAR,"

Gerilerde kuvvetli dümdar teşekkülleri bırakıldı

Tayyareler ric'atin gittiği karmakarışık bir firar haline inkulâb etmekte olduğunu tesbit etmişler

Berlin, 17 (A.A.) — Alman keşif tayyareleri Sovyet topografik haritalarında yaptıkları uçuşlar esnasında Sovyet ordularını ric'atinin gittiği karmakarışık bir firar haline inkulâb etmekte olduğunu tesbit etmişlerdir. Bozguna uğramış olan Sovyet kuvvetleri küçük müfrezelere bölünmüş bir halde ve umumi bir kargaşalık manzarası içinde şarka giden yollar üzerinde kaçmaktadır.

D. N. E. ajansına gelen haberlere göre ric'at halinde bulunan bu ordudan muntazam bir harp hareketi beklenemez. Sovyet ordularının bu. (Devamı 3 üncü sayfada)

Makineye

verilirken Alman tayyareleri Moskovanın varoşlarına hücum ediyorlar

Londra 18 (A.A.) — Alman tebliği şimalden cephenin merkezi kadar olan sahada çok şiddetli bir şekilde cereyan temekte olan muharebenin Sovyetler üzerinde ağır tesirler bıraktığını, cephede dahî hareketin muvaffakiyetle devam ettiğini ve her iki cephede nticenin yaklaşmakta bulunduğunu bildirmektedir.

Her ne kadar tebliğ Smolensk şehrinin Almanlar tarafından alınmış olduğunu tekrarlamış ise de Berlin'den bilâhare alman haberlerin teyid ettiğine göre Almanlar yalnız Smolensk almakla kalmamışlardır. Alman tayyareleri Moskovanın varoşlarına hücum etmektedirler.

Tasarruf bonoları

Maliye Vekilinin beyanâtı

"Tasarruf bonoları memleket hizmetini fedakârlık ve feragatle değil, halkın şahsî istifadesile telif eden müstesna tedbirler arasındadır,"

Ankara, 17 (A.A.) — Milli müdafaa ihtiyacatını karşılamak üzere çıkarılacak olan tasarruf bonoları hakkında Maliye Vekili Fuad Ağral, Anadolu ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

Hasılatı milli müdafaa ihtiyacına karşılık tutulmak üzere tasarruf bonoları çıkarılması hakkındaki kanunun tatbikine geçilmiş ve bonolar satışa çıkarılmış bulunmaktadır. Halikümüz, icab ettiği zaman, mem-

leket hizmetinde her türlü fedakârlık ve feragati azami derecede göstermiştir. Tasarruf bonoları, memleket hizmetini fedakârlık ve feragatle değil, halkın şahsî istifadesile telif eden müstesna tedbirler arasındadır. Bu itibarla tasarruf sahiplerine en emin ve en sağlam bir kâr temin eden bu bonoları çok büyük bir rağbet göreceğine eminim.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Dün İstanbul adliyesinde misli görülmemiş bir hâdise oldu

Bir katil, muhakeme edilirken, boyun bağısının içine sakladığı bıçağını çekti ve öldürmek kâdile kardeşinin üzerine atıldı

1 inci Ağırceza mahkemesinde dün adliyeyi telâşa düşüren bir hâdise olmuştur.

Kuruçeşmede miras yüzünden babası Hacı Şevketle kardeşi Râdîyi öldüren Zekinin dün son duruşma celsesi yapılacaktır. Katil ve Zekiye bu suçu işlemeğe teşvik etmek, dolayısıyla suça iştirakten maznun kardeşi Sıddık saat 15 de mahkemeye alınmışlardır.

Celse açıldıktan sonra, Zeki söz alarak, müdafasını yapmış ve kardeşini kendisi öldürdüğünü, fakat bu esnada bayılmış olduğundan bundan istifade eden Sıddıkın da babasını vurduğuna iddia etmiştir. Maznun müdafasını asabi bir buhran içinde tamamlamış, müteakiben kardeşi Sıddıkın müdafasına geçmiştir.

Sıddık biraderinin ithamlarını (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

[Düşünceler]

Emperyalist devlet

Gazetede bir hüküm görüyoruz: — Filân devlet emperyalisttir, filân devlet emperyalist değildir, diyorlar.

Hükümün hisse tebaan verilmiş buluyoruz.

Lügata bakalım. Lügat emperyalist kelimesini yabancı ırklar hududu içine alarak genişlemek gayesini takip eden devlet olarak tarif eder.

Haritaya bakalım, bütün Avrupa kıtasında hududları içinde yabancı ırk olmayan ve yabancı ırklar hududları içine almak istemiyen devletlerin sayısı: beşi geçmez. Türkiye en başta, sonra İsviçre, İsveç, Norveç; Finlandiya gelir. Sa-dece bu kadar. E. U.

Askerî vaziyet

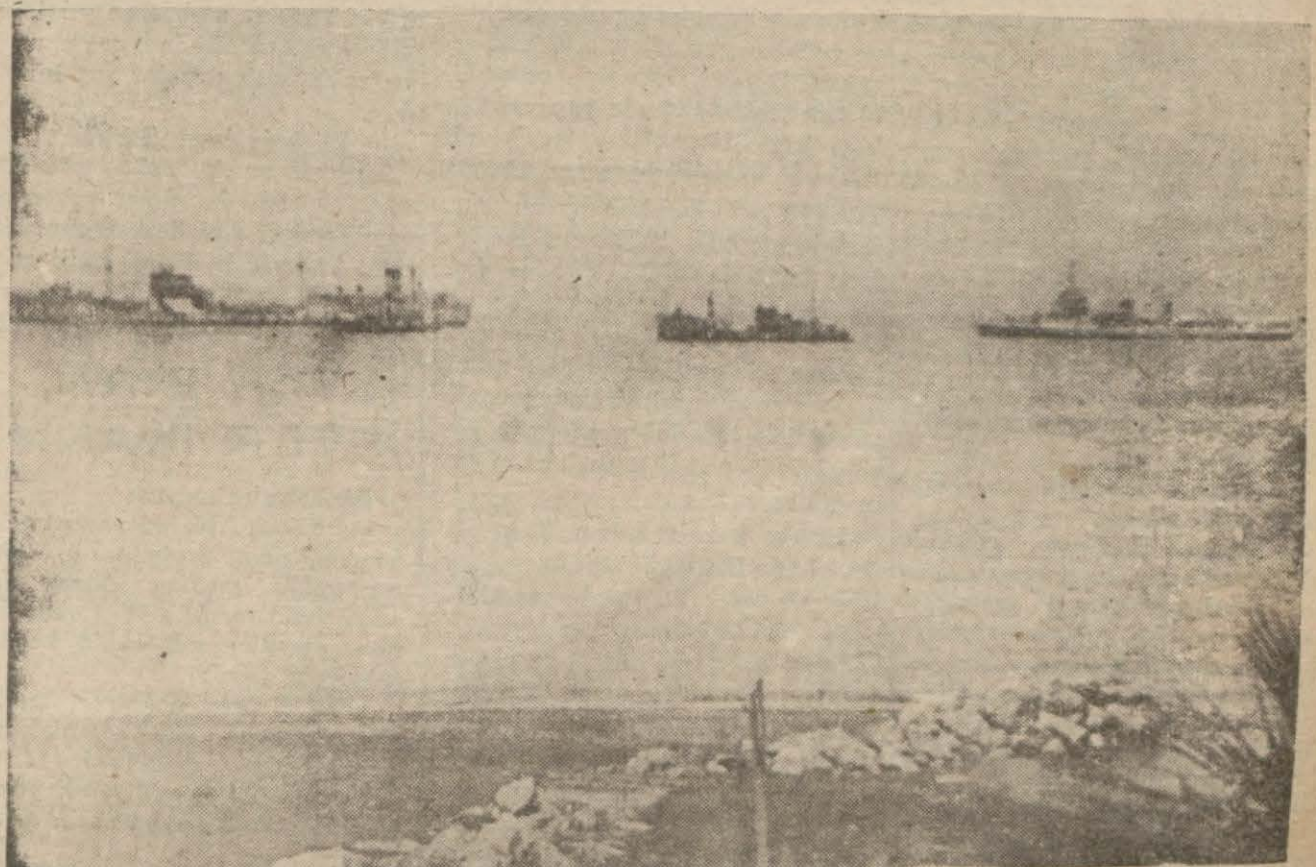
İnsanlık tarihinde misli görülmemiş boğuşma bütün şiddetile devam ediyor

Rusyanın, hükümet merkezini daha gerilere nakletmesi keyfiyeti bir emrivaki olursa şark harbinin birinci safhasının Almanlar tarafından kazanılacağına hükmetmek hemen hemen zaruri olur

Yazan: Emekli general K...

Dünkü yani 17 Temmuz tarihli Alman resmi tebliği, Sovyet ordusunun 16 Temmuz günü bütün cepheye çok büyük kuvvetleri harekete hatlarına sürmek suretiyle gösterdiği çok muazzam muvakkematlere ve şiddetli mukabil taarruzlara rağmen, Alman ve müttefikleri ordularının bütün şark cephesi üzerinde teşebbüs ettikleri ileri hareketin dün de devam ve terakki ettiğini ve tarafeynin bu cepheye birbirleriyle boğuşan kuvvetlerinin yekûnunu 9 milyon olarak tahmin kabil olabileceği cihetle bu muazzam hâlinin dünya ve insanlık tarihinde hakikî. (Arkası sayfa 5 sütun 1 de)

İskenderuna sığınan Fransız filosu

İskenderun limanına iltica eden Fransız filosu: Solda 10 bin tonluk petrol gemisi, sağda iltica eden gemilerden bir muhrib

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Sovyet istihbarat dairesinin tebliğine göre

Türkiye hududuna bir İtalyan fırkası gönderiliyormuş

Bu İtalyan askerleri arasında büyük kargaşalıklar çıkmış

Moskova, 17 (A.A.) — Sovyet istihbarat dairesinin tebliği:

16 Temmuzda, Pskof, Smolensk, Bobruisk, Novograd ve Volins istikametinde bütün gün şiddetli muharebeler olmuştur.

Aynı gün hava kuvvetlerimiz düşmanın motorlu cüzütamlarına şiddetli darbeler indirdiği gibi hava meydanlarındaki düşman tayyarelerine de hücum etmiş ve düşmanın asker tahşidatını bombalamıştır. Bundan başka tayyarelerimiz Ploesti muntakasını bombardıman ettikleri gibi Sulina, Tulca ve Sasseada bulunan petrol gemileri ile nakliye vasıtalarına da hücum etmişlerdir.

Kat'alarımız bir tayyare meydana yaklaştığı zaman üç faşist tayyareyi havalandırma üzere bulmuşuzdur. Fakat motorlarındaki arızalar dolayısıyla bu tayyareler uçmaya muvaffak olamamışlardır. Müfettiş Wilhelm Meyer tayyare meydanındaki teknik servise menemeyen askerlerin Sovyet kat'alarına teslim olmağa karar verdiklerini, bu hücumu idare eden seflerimiz söylemiştir. Wilhelm Meyer, bu maksadla sübayanın uçmasına mâni olmak için motorları işlemeğe bir hale koymuştur. 12 makinist ve 27 pilot bize ihtiyak etmiştir.

Pire'de bulunan ve Türkiye hududuna sevk edilecek olan bir İtalyan fırkasına mensub askerler arasında büyük kargaşalıklar çıkmıştır. Gene Türkiye hududu istikametine doğru İtalyan askerleri karrer bulmuş ve bu benzer tamları arasında da büyük kargaşalıklar zühür etmiştir.

sovyetlerin Roma ve Kopenhag elçileri de geldiler

Edirne 17 (A.A.) — Sovyetler hükümetinin Roma büyük elçisi Ni colai ile Kopenhag orta elçisi A. Platign refikalarile birlikte bugün hududlarımızdan girerek Edirne vilâyetine ve şehir medhalinde kâhîye nakolunmuşlardır. Misafirler Bababeski'den itibaren yollarına trenle devam etmişlerdir.

Misafirler kendilerine karşı gösterilen iyi ve kolaylık lardan dolayı bilhassa beyanı memnuniyet etmişlerdir.

Almanyanın Moskova elçisi

Ankara, 17 (A.A.) — Almanyanın Moskova büyük elçisi Von Chulenburg bu sabah Almanyanın Ankara büyük elçisi Von Pabula gitmiştir. Von Chulenburg bugün İstanbulda kalacak ve yarın Berlin'e gitmek üzere tayyare ile yoluna devam etmişlerdir.

Bulgar Başvekili Romaya gidiyor

Sofya 18 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor: Bulgar başvekili Filof ile hariciye nazir Popof, 21 Temmuzda Romaya resmen ziyaret edeceklerdir.

Boluda Atatürk günü

Bolu, 17 (A.A.) — Ebedî Şehrinin Boluya şeref verdiğine, köylü ve şehirli binlerce halkın Bolu'da Atatürk gününü kutlanacağı.

Gümrük ve kontrol işleri bitmeden yolcularla karşılayıcıların birleşmeleri yasak

Ankara 17 (Hususî) — İstanbul liman nizamnamesinin muaddel 56 ncı maddesini değiştiren nizamname mer'iyete girmiştir. Madde nin son şekli şudur:

Gümrük ve polis kontrol ve muayene işleri bitmeden yolcularla karşılayıcıların birleşmeleri yasaktır. Uğurlayıcıların da geçirmek istedikleri yolcularla temasları rih tında nihayet bulur. Her iki halde de resmî vaziyetler müstesnadır.

Hasta ve malûl yolcuları olanlarla yolcularını karşılayıcıların ve aynı zaruretlerle yolcularına vapurlara kadar refakat etmek mecburiyetinde bulunan uğurlayıcıların polis ve gümrük kontrollerinden ön veya sonra vapurlara girmelerine emniyet bakımından muntakanın en yüksek polis amiri ve gümrük bakımından da en yüksek gümrük amiri tarafından müsaade olunur ve el lerine birer vesika verilir.

Türkiye Bulgaristan

Sofya gazeteleri tahşidat haberleri hayalidir diyorlar

Sofya 17 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Gazeteler bazı ecnebi ajansların verdikleri ve Bulgaristanın Türk hududunda kat'alar tahşid ettiğine dair olan haberlerden bahsetmekte ve böyle haberlerin tezkib edilmeğe bile değmediğine işaret etmişlerdir.

Zora gazetesi diyor ki: Bulgaristan ve Türkiye birbirlerine dostluk ve ademi tecavüz paktilarile bağlandırlar. İki memleketin birbirlerinden herhangi bir arazi parçası almağa niyetleri yoktur.

Gayri resmî Dness gazetesi ez-cümle şöyle yazıyor: Haber o kadar hayalidir ki alâkaya bile değmez.

Bulgaristanla Türkiye arasındaki münasebetler geçici hisler üzerine bina edilmiş değildir. Bilakis bu mü nasebetlerin temininde de idare etmekte arzusunda oldukları sağlam ve realist bir zihniyetin ifadesidir.

Alman tebliği

(Bastaraftı 1 inci sayfada) yorlar. Şaek cephesinin bütün imtidadınca neticeyi kazanmak için muazzam bir muharebe başlamıştır. Şiddetli şimdide kadar tanınmamış derecede olan bu muharebeyeye dokuz milyon asker iştirak etmektedir. Mühim muvaffakiyetler elde edileceği anlaşılıyor.

Cenub bölgesinde Alman ve Rumen kat'aları Besarabyanın merkezî olan Kışinevi almışlardır. İngiltereyi çeviren sularda satış tayyareleri 3.000 tonluk bir şiebi tahrib etmiş ve diğer bir ticaret vapurunu hasara uğratmışlardır.

Dün gece, orta İngilteredeki hava meydanları bombardıman edilmiştir. Hangarlarda ve sığınaklarda çok şiddetli yangınlar zühür ettiği ve birçok infialıklar vukubulduğu görülmüştür.

Smolensk Almanların elinde
Berlin 17 (A.A.) — D. N. B. ajansının haber aldığına göre Smolensk şehri Alman kat'alarının elindedir.

Hırvat alayı
Roma 17 (A.A.) — Bir Hırvat alayı tayyarelerle birlikte şark cephesine gitmek üzere Zagrebden Almanyaya hareket etmiştir.

Taşkent muhribi hasara uğradı
Berlin 18 (A.A.) — Sovyetlerin «Taşkent» torpido muhribi 15 Temmuzda Alman hücumbotları tarafından ağır hasara uğratılmıştır.

Fransız gönüllüleri
Vichy, 17 (A.A.) — İyi malûmat alan mahfellerden öğrenildiğine göre, işgal altında bulunmayan muntakada birkaç bin Fransız, Sovyetlere karşı harbetmek üzere gönüllü kaydedilmişlerdir.

Simalde
Stokholm, 17 (A.A.) — Almanlar, Estonya - Rusya hududu üzerinde kâin Estonyanın Narva şehrini işgal etmişlerdir.

Muğlada zelzele

Muğla, 17 (A.A.) — Bugün saat 10.34 de burada şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Japonya yeni kararlar arifesinde

Sovyet - Japon hududunda hazırlık

Yeni kabineye daha ziyade ordu ve donanma hakim olacak

Japonyadan son gelen haberlere göre Prens Konoyenin teşkiline memur olduğu yeni kabineye harbiye nazırı olarak Togo, bahriye nazırı olarak ta amiral Oykava girmeğe söz vermişlerdir. Yeni kabineye daha ziyade ordu ve donanmanın hâkim olacağı iddia edilmektedir.

İki zümre
Son kabine istifasından sonra bugünkü Japon hükümet erkânı arasında bir fikir ihtilâfı olduğu anlaşılmaktadır. Bu ihtilâfı yaratan iki zümre vardır ki, bunlardan birini başlarında Japon hariciye nazırı Mastouka bulunan ve Mihver taraftarı olan müfritler, diğeri de hakiki Japon siyasetini takibi gayesini güden mutedil ve muhafazakârlardır. Müfritlerin Mihver siyaseti takibinin Japonyayı harbe sürükleyebileceğini iddia edenler vardır ve Prens Konoye kabinesinin istifasını bu zaviyeden görenler de mevcuttur.

Sovyet hududunda
Japonlar, Sovyetlerle olan sıldırım paktilarına rağmen Alman - Sovyet harbinin başındanberi Sovyet hududuna asker yığmaktan vazir olmamışlardır. Bir habere göre L. caret vapurunu hasara uğratmışlardır. Bir habere göre L. caret vapurunu hasara uğratmışlardır.

Sovyetlerin Hariciye Komiseri Molotof Japonyanın Moskova sefirine İngiliz - Sovyet anlaşmasının yalnız Almanyaya müteveccih olduğunu bildirmiştir.

(Radyo gazetesi)
Hindî Çini meselesi
Londra 17 (A.A.) — News Chronicle'in diplomatik muhbirini B. Vernon Bartlett'e nezeran Konoye hükümeti istifa ettiği sırada Japonya Vichy hükümeti üzerinde Hindî Çini'deki ülerin terkinin elde etmek için tazyik yapmakta idi.

Suriyedeki İtalyan mütareke komisyonu Ankaradan geçti
Ankara, 17 (A.A.) — Suriyede bulunmakta olan ve bundan bir kaç gün evvel Hatayaya gelmiş bulunan İtalyan mütareke heyeti bugünkü Toros a An'aradan geçmiştir.

Eğlence yerleri gece bire kadar açık kalabilecek
Bir müddet evvel görülen lüzum üzerine saat 24 de kapanması tenisib edilen eğlence yerlerinin bade ma saat 1 e kadar açık bulunması katarlaştırılmıştır.

Sovyet tebliğine göre vaziyet

Mühim hiçbir inkişaf olmadı

Piskof bölgesinde gece muharebeleri oldu

Moskova, 17 (A.A.) — Sovyet sabah tebliği:

Gece Piskof ve Porkof bölgelerinde şiddetli bir muharebe cereyan etmiştir. Diğer bölgelerde mühim hiçbir inkişaf vukubulmamıştır.

Tafsilât
Moskova, 17 (A.A.) — Rogaçefin istirdadı için yapılan muharebe hakkında gelen yeni tafsilât gösteriyor ki, Sovyetler Dnieper nehrinin garb sahilii üzerinde kâin olan bu köprü başını istirdad ettikleri zaman Almanları 30 kilometre geri püskürtmüşlerdir.

Almanlar 1.500 ölü, daha fazla yaralı ve birçok esir vermişlerdir. Saksonya motorlu piyade alayına mensub bütün bir bölük bir avuç Sovyet askerine teslim olmuştur. Bir Sovyet Birliği tank kolları ve benzin şişeleri ve el bombalarile 27 tank tahrib etmişlerdir. Diğer bir birlik de 8 tank tahrib etmiştir.

Esirlerin ifadeleri
Bir esir ifadesine göre, alay Rusyaya gönderilirken askerlere Rusya üzerinden şimal Afrika'ya gitmekte oldukları ve Rusyayı arabalarından dahi inmeden zapt edecekleri tebliğ edilmiştir. Esirlerin ekserisi muhtelif yaşlarda ihtiyarlıdır. Bu bölgedeki Rus kat'aları Almanlar garba doğru sürmeğe devam ediyorlar.

Moskova, 17 (A.A.) — Bugün öğleden sonra neşredilen Sovyet tebliği:

Geceleyin Sovyet hava kuvvetleri düşman zirhli kuvvetlerine karşı hareketlerde bulunmuş ve yerde düşman tayyarelerini tahrib etmiştir.

Cenubu garbi muntakasında muhtelif Alman - Rumen kuvvetlerinin mağlûb edilmesi üzerine bir Rumen taburu bize gelerek teslim olmuştur. Askerler, kendi Rumen ve Alman sübayanını muhafaza altında getirmişler ve Sovyet kumandanlığına tam malûmat vermişlerdir. Üç tank dafi topu, yetmiş iki mitralyöz, pek çok kurşun ve top mermisi ve bir telsiz verici istasyonu ile 5 otomobil, 56 araba iğtinam edilmiştir.

Tasarruf bonoları

(Bastaraftı 1 inci sayfada)
Memleketin müdafaa için
Birçok devletlerin bugün harb halinde bulunması, harb haricinde kalan devletlerin de iktisadi vaziyetleri üzerinde mühim tesirler yapmaktan hâli kalmamıştır. Bu tesir, memleket müdafaaasının istizam ettiği bütün tedbirleri vaktinde almak kararında bulunan bizim için, müdafaa masraflarının artması bakımından, tabiatile daha büyük olmuştur.

Tasarruf bonoları, parasını e - linded tutan tasarruf erbabına yüksek faizli çok müsaid bir plâsman teşkil edecek, aynı zamanda her gün daha çok artan ve hepsinin normal bütçe dahilinde temini mümkün olmayan millî müdafaa ihtiyaclarımızı kısmen karşılayabileceklerdir. Bilhassa 5- ve 25- liralik küçük kupürler sayesinde tasarruf fikrinin ve temayülünün vatandaşlar arasında daha çok yayılmasına da bu bonoların mühim yardımı olacaktır.

Bir cümle ile hülâsa etmek lâzım gelirse şunu söyleyeyim ki tasarruf bonoları almak vatandaşlar için hem memleketle karşı, hem kendi menfaatleri bakımından hakiki bir vazifedir. Herhangi bir feda - kârlık teşkil etmeyen, fakat kâr ve menfaat temin eden bu vazifeyi ifaya bütün vatandaşların seve seve koşacaklarından eminim.

SIVASET ALEMİNDE

Japonyanın tereddüdü

Yazan: Selim Ragıp Emeş

Gerek Rus - Alman harbinin, gerek Amerikanın İzlanda işgaline iştirak etmekle Avrupa kıtasına doğru mütemadiyen atmakta olduğu adımlara bir yenisini ilâve etmesinin tesirleri kendini göstermekte gecikmedi. İlk tezahür Japon kabinesinin istifa etmesi oldu.

Japonyanın bir taraftan Avrupa ile olan münasebetleri, diğer taraftan Çindeki mücadelesi ve binnetice Pasifikte Amerikaya karşı olan durumu malûmdur. Avrupa ile münasebetlerinde Japonya Üçler paktilarının üçüncü azasıdır. Bu bakımdan Mihver devletleriyle tam bir siyasi işbirliği halindedir. Mihver davası tahakkuk ettiği takdirde geniş Asya topraklarında müstakbel nizami kurmak hakkı Japonyaya aid olacaktır. Çin devletile mücadelesinin esas sebebi de budur.

Fakat Uzakşarkta büyük menfaatlere sahip bulunan İngiltere ile Amerikanın bu siyaseti hoş görmelerinin imkânı yoktur. Açık veya kapalı olarak Japonyaya karşı Çin milliyetperverlerine yapılan maddî, manevî yardım hikmetini, işte bu menfaat ayrılığı teşkil ediyor. Bu devletlerin ister Avrupa kıtasında, ister başka muntakalarda gösterdikleri her siyasi faaliyeti'nin aksinin Japon politikası üzerinde tecelliler arzemesinin zarureti bundandır. Nitekim Amerikanın İzlanda deniz kuvvetleri yollanması da, derhal Japon kabinesinin durumu üzerinde müessir oldu ve prens Konoye kabinesini dolayısıyla istifaya sevketti.

Bu istifanın hakiki ve asıl kat'i sebepleri malûm olmamakla beraber muhtelif kaynaklardan akseden haberler, bunun, Japon politikasına verilip verilmemesi bir münakaşa mevzuu olan yeni bir istikamet meselesinden doğduğuna inhas ediyor. Yani Japon kabinesi, Amerikanın yapmakta olduğu emrivakilerle, mukabil emrivakilerle cevap verip verilmemesinde ittifak edememiştir. Ordu ve onu temsil eden harbiye nazırı ile hariciye nazırı meselâ Hindî Çininin ve belki de Felemenk Hindistanının işgaline taraftar olmuşlar, dahiliye nazırı ve diğer bazı arkadaşları Avrupa harbinin sarîh inkişafı arzetmesine kadar böyle bir tegebbüs'ene tevakkü olunması nokta nazarını müdafaa etmişlerdir. Bu derece esaslı bir mesele hakkında müsterek bir karar varamayan prens Konoye ise bir defa daha imparatorun reyine tecelli imkânı vermek maksadile kabinesinin istifasını takdim etmiştir.

İstifa eden kabine reisi Japonyanın bugünkü şartlara cevap verebilecek en kuvvetli devlet adamlarından biri olmak marufur. Muh. telif hükümet buhranlarında başvekalâte getirilmesi icab eden simalar hakkında reyî sorulan sonuncu Jenri müteveffa prens Soenji, her defasında prens Konoye'yi tavsiye etmiştir.

İstifa eden kabine reisi Japonyanın bugünkü şartlara cevap verebilecek en kuvvetli devlet adamlarından biri olmak marufur. Muh. telif hükümet buhranlarında başvekalâte getirilmesi icab eden simalar hakkında reyî sorulan sonuncu Jenri müteveffa prens Soenji, her defasında prens Konoye'yi tavsiye etmiştir.

Sabahtan Sabaha:

Bahçesiz

sayfiye

Bir mimar, imzasiyle mektub aldım. Benim şehirde yapılacak binalar arasında beşer, sayfiyeler de on beşer metre bahçe bırakılması hakkındaki fikrimin tasdik ettiklerinden sonra şu faydalı malûmat ilâve ediyor:

«Şehrin genişlemek istidadı gösterdiği yeni istikametlerde hususî yapılar izin vermezden evvel kanalizasyonunu, gaz, su ve elektrik gibi yeraltı tesisatını mutlaka yapmak lazımdır. Bunda ihmal edildiği içindir ki bugün hangi semtin arnavud kaldırımını parke veya asfaltla çevirmeye kalksın normal zamanda yapılacak masraflar birkaç misli fazlasını yapmağa mecbur oluyoruz. Ankaranın yeni istikametinde da aynı ihmal gösterildiği için kanalizasyon derdi belediye'nin sılcı bir gailisi olmaktadır devam ediyor. İstanbul imar mütehasısı B. Prost ve belediye fen ve imar müdürlükleri berhalde bundan sonraki için aynı hataya düşmeyeciklerdir. Boğaziçi, Erenköy gibi sayfiye yerlerinde yeni yapılar arasında on beşer metre bahçe bırakılması hakkındaki yapı talimatnamesinde tadilat yapılması da çok faydalı olacaktır. Çünkü Erenköy, Suadiye taraflarında şahid olduğumuz gibi bizde yapı sahipleri binaları için kırk ellî bin lira sarfettiler halde bu güzel binaları fırlatacak sağ ve solda bahçe bırakmak gibi arsa masrafları azımsadıkları için bu sayfiye yerleri de mahalle halinde almışlardır. Aynı zevksizliği Boğaziçimin yeni yapılarında görmemek için belediye'nin bina cephesine müdahale etmesi ve eski talimatnamesi üçer metre boşluk mecburiyetini hiç olmasın ormetreye çıkarması lazımdır. Bu ihmal edildiği takdirde sayfiyeler gene bir mahalle haline düşeceklerdir. Bu noktadan şehir müdafaa ve hava tahlikesine karşı muhafazası ile de alâkadar olduğunu inkâr edemeyiz.»

Mektubu hülâsa ettim. Umarım ki Belediye İmar Müdürlüğü ve profesör Prost da bu fikirleri benimsiyeciklerdir.

ye etmiştir. Bir garblı kadar dünya işlerine vukufu olan, en müfrit bir Japon milliyetperveri kadar da memleketine bağlı bulunan prens Konoye'nin büyük vasıfları, bir taraftan imparatorluk hanedanı kadar asil bir aileye mensub olması, diğer taraftan da odunun mutlak itimadını haiz bulunmasıdır. Kabinenin arasında zühür eden ihtilâf da reyinin büyük rol oynayacağı muhakkaktır. Bu hâdise ile şu nokta tezahür ediyor ki Japonya, Sovyet Rusyanın Almanyaya ilâharbe tutuşmasından bilistifade, Uzakşarkta yeni bir takım emrivakilere teşebbüs etmek tasavvurundadır. Bu tasavvurlarını karara tebdil eylediği sırada Amerikanın silahlı muhalefetile karşılaşması, buna cevap vermekte tereddüd göstermeyecektir. Çünkü hâdisatın er, geç kendisini böyle bir akibete sevk etmekte olduğuna kanidir. Fakat bilvesile tereddüd uyandıran başlıca nokta şudur:

Bu akabeti, bir takım hareketlerle tacil etmek mi doğrudur? Yoksa Avrupa harbinin hiç olmazsa Rusya cephesini alâkadar eden safhasının kat'iyetle aydınlanmasını beklemelidir? Her milletin siyaseti müstakil olmakla beraber Japonyayı bu tereddüdlere sevk eden bir âmil de Almanyanın bazı tegebbüsleri olabilir. Her hal ve kârda Japon siyaseti yeni bir istikamet almak istidatındadır. Yeni kabinesinin çehresi, bu istikamet de vehesini az, çok görmemize yardım edecektir.

Selim Ragıp Emeş

Berline göre

(Bastaraftı 1 inci sayfada) gün bulunduğu vaziyet bu kat'aların Alman hücumlarına karşı ancak kısmen mukavemet edebileceklerini göstermektedir.

Dümdar muharebeleri
Berlin, 17 (A.A.) — Bolşeviklerin Pskofun şarkında 15 Temmuzda ric'at ederken verdikleri muharebeler, D. N. B. ajansının da öğrenmiş olduğu gibi, Alman orduları tarafından mağlûb edilen Sovyet kat'aların, kendileri ile hücumu fasilsız bir surette devam eden Alman kat'aları arasında mümkün olduğu kadar büyük bir mesafe meydana getirmeğe çalıştıklarını göstermektedir. Bu maksadla gerilerinde kuvvetli dümdar teşekküller bırakılmaktadırlar.

Sovyet zımandarları hiç şüphesiz bu dümdar kat'alarını feda ederek diğer kuvvetleri tekrar hardebedilecek bir surette yenden tensik etmek gayesini takib etmektedirler.

Alman kuvvetlerinin Lenin grad istikametinde süratle ilerlemesi kuvvetli Sovyet kat'alarını yeniden muharebeler vermeğe mecbur etmiştir. Fakat bu muharebeler kendilerine ağır ziyata malolmuştur.

hataya düşmeyeciklerdir. Boğaziçi, Erenköy gibi sayfiye yerlerinde yeni yapılar arasında on beşer metre bahçe bırakılması hakkındaki yapı talimatnamesinde tadilat yapılması da çok faydalı olacaktır. Çünkü Erenköy, Suadiye taraflarında şahid olduğumuz gibi bizde yapı sahipleri binaları için kırk ellî bin lira sarfettiler halde bu güzel binaları fırlatacak sağ ve solda bahçe bırakmak gibi arsa masrafları azımsadıkları için bu sayfiye yerleri de mahalle halinde almışlardır. Aynı zevksizliği Boğaziçimin yeni yapılarında görmemek için belediye'nin bina cephesine müdahale etmesi ve eski talimatnamesi üçer metre boşluk mecburiyetini hiç olmasın ormetreye çıkarması lazımdır. Bu ihmal edildiği takdirde sayfiyeler gene bir mahalle haline düşeceklerdir. Bu noktadan şehir müdafaa ve hava tahlikesine karşı muhafazası ile de alâkadar olduğunu inkâr edemeyiz.»

Mektubu hülâsa ettim. Umarım ki Belediye İmar Müdürlüğü ve profesör Prost da bu fikirleri benimsiyeciklerdir.

Buhsan Cahid

Şehir Haberleri

Ayakkabıların da sınıflara ayrılması talep edildi

Fiat Mürakabe Komisyonu gelecek toplantıda ayakkabı derdile esaslı surette meşgul olmağa karar verdi

Fiat Mürakabe Komisyonu, dünki toplantısında ayakkabı fiyatları üzerinde de meşgul olmuştur. Bu toplantıda şehrimizdeki ayakkabı imalatçıları da dinlenmiş ve onların ileri sürdükleri teklifler üzerinde konuşulmuştur. Evvelce ayakkabıların ayakkabıların, fiatları üzerinde bir tasnife tâbi tutulmalarını ve her sınıfa girecek ayakkabılara ayrı ayrı kâr nisbeti konmasını istemişlerdi. Bu teklif komisyon tarafından mahzurlu görülmüştü. Zira, mesele 10 lira maliyetli fiat olan bir ayakkabı, bu takdirde 16,5 liraya malolmuş gibi gösterilebilir ve daha yüksek bir kâr nisbetine tâbi olarak satışa çıkarılabildi. Dünkü toplantıda ayakkabı imalatı yapan fabrikatörler başka bir teklif dâna yapmışlar ve ayakkabıların üç kısımda toplanmasını istemişlerdir. Birinci kısma lâstik, şoson, kalış; ikinci kısma çocuk ve erkek ayakkabıları ve terlikler; üçüncü kısma da kadın iskarpinleri konmasını ve bunlara ayrı ayrı kâr nisbetleri tayin edilmesini ileri sürmüşlerdir. Bu teklif henüz komisyon tarafından kabul edilmemiş ve ayakkabılardan Pazartesiye kadar yazılı bir teklif yapmaları istenmiştir. Gelecek komisyon toplantısında bu mesele esaslı bir surette görüşülecektir.

Otobüs içinde kanlı boğuşma

Dün, Cihangir otobüslerinden birinde ortalığı valveyle veren garib bir arbede olmuş, neticede bir kişi yaralanmıştır.

Edirnekapı - Cihangir hatına işliyen şoför Salih'in idaresindeki 3140 numaralı otobüs, dün Eminönü'nden geçerken, bilet kontrolü için otobüse atıyan Neş'etle, şoför Salih arasında bir para meselesinden münakaşa çıkmıştır.

Otobüste bulunan yolcuların müdahalelerine rağmen şoförle kontrol arasında cereyan eden bu ağır kavga az sonra müthiş bir dövüşe inkılâp etmiştir.

Bu esnada kavgaçılardan Salih eline geçirdiği büyük bir demirle kontrolü başından ehemmiyetli surette yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, şoför yakalanarak hakkında takibat başlanmıştır.

Karadeniz seferleri gündüz yapıyor

Münakaşat Vekâleti tarafından Karadeniz postalarının gündüz yapılması hakkındaki emrin tatbikine dün itibaren başlanılmıştır.

VEFAT

Kuşyüğü fabrikası sahibi Ömer Baki oğlunun vâidesi, Kayseri hanında tüccardan İbrahim Ziyâ'nın teyzesi, ve Arif Eksi oğlunun amcazadesi **BAYAN SERVET BALIOĞLU** müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü Cuma günü Feriköy Barut hane caddesinde 101 numaralı hanesinden saat 1 de kaldırılarak Feriköy camiişerifinde cenaze namazı edildikten sonra Feriköy'deki aile kabristanına defnedilecektir. Çelenk getirilmemesi rica olunur.

Doktor Ziya Günün cenazesi dün kaldırıldı

Üniversite merkez binasında yapılan merasimde rektör, yetiştirdiği doçent ve profesörler heyecanlı hitabelerde bulundular

Cenaze Üniversite önünde talebenin elleri üstünde

Profesör Dr. Ziya Günün cenazesi dün büyük merasimle Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılarak, talebelerinin elleri üzerinde ebedî istirahatgâhına tevdi edilmiştir.

Cenaze merasiminde, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Üniversite Rektörü, profesörler, doçentler ve kalebâk bir gençlik ve halk kütleleri hazır bulunmuştur. Cenazeye başta Maarif Vekili Hasan Âli Yücelin olmak üzere Vîlayet, Belediye, Üniversite ve daha birçok resmi ve hususî müesseseler namına çelenkler gönderilmişti.

Cenaze saat 11,30 da Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılarak Beyazıt camisine getirilmiş ve burada namaz kıldırdıktan sonra önde Şehir bandosu olmak üzere talebelerinin elleri üzerinde Üniversite merkez binasına getirilmiştir.

Üniversitede muhtelif hatibler tarafından merhumun hayatı ve ilme yaptığı büyük hizmetleri tenzih ettiren hitabeler söylenmiştir.

Ezümle Rektör Cemil Bilsel demmiştir ki:

— Büyük, küçük herkesi bekliyen akıbet bugün seni aramızdan almıştır. Eğer bu akıbeti değiştirmek, yahud geciktirmek mümkün olsaydı mensub olduğun meslekin ve salâhiyetli arkadaşlarımız bunu mutlaka yapardı. Ben seni mukadder akıbetin çok yaklaşıyor olduğunu bir sırada görmüş ve yaından endişe ile ayrılmıştım. Bugün mensub olduğun büyük ilim müessesesine tercüman olarak büyük tabutunun önünde hürmetle eğilerek yakın, uzak aile ve ilim âlemine taziyetlerimi sunarım. Sayın Ziya Gün, büyük ve küçük herkesi bekliyen akıbet sen huzuru kalbe gidiyorsun. Bütün tedris ve meslek hayatınla namuskarlıkla çalışarak temin ettiğin servetini yetiştirdiğin müesseseye tahsis ettin. Hayır yapma bu memleket tarihinde eski bir ananedir. Varlık sahibi büyük atalarımız sayısız hayırlar yapmışlar, ve bunların çoğunu okuma ve okutma yoluna ayırmışlardır. Çünkü bu hayırların en mukaddesi, en büyüğüdür.

Sayın Ziya Günün ölümünün uzun zamandanberi ihmal edilen ve unutulmuş hayır işinin bu jestine yeniden tazeledin, açtığın yol seni bu sebeble de hürmetle andıracağız. Bugün içinde bulunduğun Üniversitenin şerh defterine adın iftiharla konuştur. Üniversite her yıl açılırken senin büyük adın hürmetle anılacaktır. İşte herkese nasib olmayan bir manevi ikbal için, de Allaha kavuşuyorsun. Büyük ilim evi adına aziz hatıran önünde hürmetle eğiliyorum.

Rektör Cemil Bilselden sonra rahatsız bulunan Tib Fakültesi dekanı namına profesör Fahrettin Kerim Gökyay merhumun eski bir talebesi ve arkadaşı olmak sıfatıyla kısa bir hitabede bulunmuştur. Bilâhare söz alan Dr. Naci Bengisu da demıştır ki:

— Birçok hususiyetlerle kendisinden her zaman bahsettiren hocamız, haksız ilim ve vatan sevgisine nişane teşkil edecek son hareketle biz talebe ve meslektaşlarımızı kendisine daha çok bağladı.

Naci Bengisu Ziya Günün hayatını birkaç cümle ile hülasa ettikten sonra demıştır ki:

— Birçok vesilelerle kendisiyle müsahabelerde bulunduğumuz hopyanlar (Arkası sayfa 5 sütun 4 te)

OKUYUCU MEKTUPLARI

Balatlılar sular idaresinden şikâyetçi

İnzası bizde mahfuz bir okuyucumuz yazıyor:

— Sular idaresinin Halicedeki tahsilât işleri son aylarda çok intizamsız bir hale gelmiş bulunmaktadır. Bir kere elektrik veya havagazi idaresinin yaptığı gibi hesap teltiki ve tahsilât hiçbir zaman muntazam bir şekilde olmuyor. Meselâ diğer iki idare evvelâ ihbarname ile abonelelerini haberdar ediyor, sonra ikinci bir ihbarname ile sarfiyat tutarının kaç kuruş olduğunu bildiriyor, bilâhare de 8 gün içinde tahsilâtın gelip parayı alacağını söylüyor. Böylece hem aboneleler, hem de idareler sıkıntı çekmeden, bir ihtilâf çıkmadan işlerini hallediyorlar. Halbuki Sular idaresi tahsilâtı böyle olmuyor. Meselâ Balatta hiçbir ihbarname bırakılmadan bir gün tahsilâtın geldiği görülüyor, parayı alamayınca da derhal suyu kesiyor. Kendisine itiraz vâki olunca hiçbir şey denilmiyeyceğini karşılık olarak söylüyor. İhbar yapılmadan, hesap çıkarılmadan ve muayyen bir tahsilât günü gösterilmeden yapılan bu iş halkı müşkül bir vaziyette bırakıyor.

Bu vaziyetin önüne geçilmesi için nazarı dikkati celbetmenizi rica ederiz.

Askerlik işleri:

Malûl sübay ve şehid yetimlerinin bütün ikramiyeleri

Fatih Askerlik Şubesinde:

1 — Fatih Askerlik Şubesinde kayıtlı malûl sübay; malûl er, şehid yetimlerinin bütün ikramiyelerinin tevzi günleri aşağıda gösterilmiştir.

2 — İhtilâs mahal verilmemek için herkes elindeki cüzdan numarasına göre öğleden sonra saat 14 ten 18 e kadar müracaat edeceklerdir.

3 — Malûl sübay ve erler devre muayene raporlarıyla nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

4 — Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanları ve maaş cüzdanlarıyla ilân edilen günlerde müracaatları ilân olunur.

Sübaylar	Cüzdan No. sı
21/7/941 Pazartesi	1 den 50
22/7/941 Salı	51 » 100
23/7/941 Çarşamba	101 » 150

Malûl erler	Cüzdan No. sı
24/7/941 Perşembe	1 den 50
25/7/941 Cuma	51 » 100
26/7/941 Pazartesi	101 » 151
29/7/941 Salı	151 » 200

Şehid yetimleri	Cüzdan No. sı
30/7/941 Çarşamba	1 den 50
31/7/941 Perşembe	51 » 100
1/8/941 Cuma	101 » 150
4/8/941 Pazartesi	151 » 200
5/8/941 Salı	201 » 250
6/8/941 Çarşamba	251 » 300
7/8/941 Perşembe	301 » 350
8/8/941 Cuma	351 » 400
11/8/941 Pazartesi	401 » 450
12/8/941 Salı	451 » 500
13/8/941 Çarşamba	501 » 545

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanları ve maaş cüzdanlarıyla ilân edilen günlerde müracaatları ilân olunur.

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

Şehid yetimleri de nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraber getireceklerdir.

Odun fiatlarına bir miktar zam yapılması kararlaştırıldı

Meşe ve gürgenin çekisi perakende olarak 560 kuruşa satılacak, kömürün kilosu da 7 kuruşa çıkarıldı

Epey bir müddettenberi devam eden odun fiatları meselesi dün halledilmiştir. Evvelce, serbest bulunan odun satışları karşısında bazı kimselerin fiatları gayri tabii bir şekilde yükselttikleri görülmüş ve Fiat Mürakabe Komisyonu da herhangi bir ihtikârî önlemek için geçen seneki odun ve kömür farkını aynı kabul etmişti. Narkta gösterilen fiatların, bu seneki vaziyetten tamamen ayrı şartlar altında tayin edilmiş bulunduğunu heri süren odun tacirleri bazı itirazlar yaparak fiatların yükseltilmesini istemişlerdi. Bu vaziyet karşısında Belediyeye tarafından odun istihsal mntakalarına bir memur gönderilerek teltikler yaptırılmış ve netice bir raporla tesbit edilmiştir. Diğer taraftan Fiat Mürakabe Bürosu da yaptırdığı teltiklerin neticesinde bir rapor hazırlanarak komisyona havale etmiştir. Vali Muavin Ahmed Kınıkın riyaseti altında toplanan Fiat Mürakabe Komisyonu odun meselesini esaslı bir surette teltik etmiş ve kat'i bir neticeye varmış-

tır. Odun fiatlarını yükseltilmesinin ilk sebep olarak bu sene nakliye masraflarının fazla oluşu ileri sürülmüştü. Komisyon bu nokta üzerinde ısrarla durmuş ve gösterilen delilleri makul bulmuştur. Komisyon geçen seneki şartların bu seneki şartlara uygun düşmediğini gözönünde bulundurarak, odun fiatları üzerinde bir miktar tezyad kabul etmiştir. Bugünden itibaren en iyi ve kuru meşe ve gürgen odunları çekisi toptan 455 ve perakende 500 kuruştan satılacaktır. Tesbit edilen bu fiatlar evvelki fark fiatlarına nisbeten % 20-25 bir yükselme göstermektedir.

Diğer taraftan komisyon aynı sebepleri kömür fiatlarına da müessir görmüş ve mangal kömürlerine de fiat tesbit etmiştir. Anadolu ve Rumeli kömürleri kilosu toptan 5,5 ve perakende 7 kuruştan satılacaktır.

Bu satışları arabalarla yapılan satışlar toptan fiatlar üzerinde muamele görecektir.

Değişen dünya

(Baştarafı 2 nci sayfa)

nayini koruyacak ve bu eski sa nayini yeni makine devrine intibakını temin edecek. Gümrükleri kendi elinde değildi; mevcut gümrük devletinin ufak bir varidat almasını temin için kıymet üzerine konmuş küçük bir miktardı ki, bu ancak devletlerin muvafakate yükseltilebilirdi.

Türkiye müstakil olsaydı, sa nayini kuracak, o da modern sa nayini münasebetlerine girişecek, sanayinin ve kapitalizmin neticesi milli inkılâbını yapacak, büyük bir iş pazarı olduğu için refah ve sükûn devresine kavuşacaktı. Türkiyenin nail olabileceği ve hürriyet rejimini de kendisine temin edeceği en mukaddes ve tabii hak hürriyet ve istiklâl idi. Gümrüklerine ve istiklâline sahip olmayan Türkiye, garbin sanayileşmesi karşısında, kendi el tezgâhlarını kapamayı mecburdu; diğer taraftan yeni dünya memleketlerindeki ucuz ham ve gıda maddeleri karşısında da tarlalarını bırakmayı mahkûm kaldı.

Türkiyenin son iki asırlık tarihi

Son iki asır zarfında Türkiyede gördüğümüz manzara şudur: Gerileme, zefalet, köyün boşalması, tezgâhın kapanması, devamlı bir küçülme ve fakirleşme; altın ve paranın, eski ziynet eşyasının, sırmaların, silâhların, çinilerin dışarı çıkması; büyüğün yerine küçüğün, iyinin yerine kötünün kaim olması...

Bir taraftan Türkiyede tarlalar boş, köyler ve şehirler boş ve fakir, maddenler ve ormanlar metruk... Diğer taraftan halk tenbel ve bitkin, kaza ve kadere mukadderatını bırakmış, dünya zevklerinden uzak, teşebbüs kudretinden mahrum, ün ve taassubun tesiri altında, Avrupalıya ve her yeniliğe düşman... İşte Avrupalıların hasta adam dedikleri Türkiyenin inkılâbdan evvelki halii.

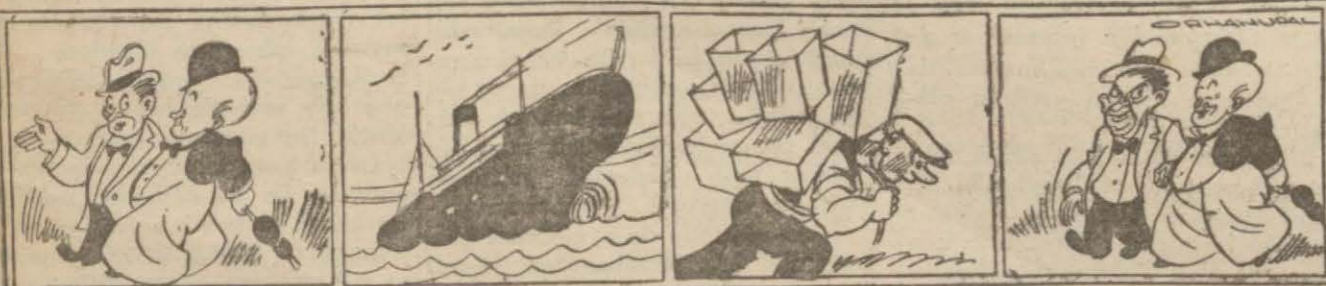
Bu hâdiseler acaba yalnız kendimize ait sebeplerden mi neşet ediyordu? Avrupa âlimlerinin hemen hepsi, onların körü körüne mukallid olan bizim âlimlerimiz ve münevverlerimiz, münhasıran kendimize ait sebeplerle istibdad idaresi ve saltanatın süistimalleri içinde, dinin taassub ve tazyiki altında bu hallere düşüğümüzü iddia ve zannetmişlerdi. Avrupalın istismarcı ilmi işte kaleyi böyle

içinden fetheder istibdad idareleri, hürriyet rejimleri teassüb ettikten sonra bütün dünya da kabul edilebilir. Türkiye de er geç bu yola gidebilirdi. Fakat garbdaki hürriyet inkılâbı, Türkiye gibi memleketlerde kendi hürriyet prensiplerini yaymak şöyle dursun, bilâkisi saltanat, mütegalibe gibi istibdad ve tahakküm unsurları elele vererek onların yaşamasına yardım ettiler. Hürriyet fikirlerinin - ki Avrupalının kendi dini sayılmıydu - şark memleketlerine girmemesi için ses çıkarımadılar; fakat kendi sanayi eşyalarının serbestçe girmesine biraz mümanaat olundu mu işte o zaman kıyametleri kopardılar.

Türkiyede buhar halinin detlenerek devamı esasen istibdadın yaşamasına yardım ederken bir de bu istibdadın yeni dünya inkılâbını yapanlarla elele verdiğini, hürriyet, serbest, şimen-difer, sermaye namına garbden gelmiş hiç oirisinin kendisine hayrı dokunmayıp bilâkisi felâket getirdiğini gören ve mahsulleri para etmeye, tezgâhları kapanan halk tenbelliğin, tevekkülün ve dinin taassub ve hurafelerin kucağına düşmüşü. Halkı münevverlerimize yeniликten hoşlanmaz, garb medeniyetine intibak etmez, tenbel ve çalışmaz şeklinde tanımsular ve bunları hattâ tarihi ve irki sebeblere bile bağlamaya çalışmışlardır. Halbuki yeniliklere, iyiliğe ve faydasını görünce, her milletten fazla Türkler alışır. Fakat garbe ve onun eserlerine karşı itimadsızlık ve isyan ile dinin kanaat ve tevekküle alıştın bir nevi kinleri, Türk halkının bir nevi müdafaa tertibatından başka bir şey değildi. Senelerce realiteden, garbin hakiki iç yüzünden gafil olan ve garbi gözleri kamaştırıcı medeni eserlerine ve zevku safâ âlemlerile tanyan ve onun körükörüne mukallidliğini, hayranlığını yapan bir söze münevver sınıfını ise Türkiyede ne inkılâbın giden hıkla, ne de halkı anlamıya ve son yolla alakası olamamış ve son manlara kadar Darülfünun da dahil olduğu halde bu söze münevver kitle garbin istismarcı fikirlerinden ve görüşlerinden kendilerini kurtaramamışlardır.

Ahmed Hamdi Başar

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey bir müddettenberi... — Avrupa'dan gelmiş... yen teneke...

... Birkaç güne kadar ihtiyacı çok fazla şekilde bollasacakmış...

— Hasan Bey — Ha berim var. Teneke malleler istinlak ediliyor!

Şubeye davet

Fatih Askerlik Şubesinde: S. 6. M. Me. Tahsin oğlu Sezal (317-29) çok acele şubeye gelmesi ilân olunur.

Kaşid Rıza Tiyatrosu Bu akşam Saadiye Şenyolda Bobesit — Komedî 3 perde Halide Pişkin temsillere iştirak edecekler

Mevsimin en güzel 2 müstesna filmi birden Bugün **LÂLE** Sinemasında **1-MAHKÛM KADIN** **2-HABİL - KABİL** CLARC GABLE'nin MARYON DAVIS ile çevirdiği en muhteşem filmleri

Askerî vaziyet

İnsanlık tarihinde misli görülmemiş boğuşma bütün şiddetle devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada) katen bir misli daha görülmemiş olduğunu bildirmektedir ve dün cereyan eden bu muharebeler neticesinde birçok mevzî muvaffakiyetler arasında birçok Sovyet kr'aları ihtilale uğratıldığı gibi esir ve ganimetler alındığı ve en cenubda Alman - Rumen kuvvetlerinin de Besarabyanın merkezi olup Moldavyadaki Yaş şehrinin 60 kilometre kadar şarkında bulunan ve şimdiye kadar Alman Rumenlerin elinde olduğu zannedilen Kişinev şehrinin, gene Sovyetleri mühim zayıflığa uğatarak ederektiklerini ilâve eylemektedir.

Bu tebliğe ilâveten Alman resmi mahfeli tarafından ayrıca verilen malumatın da Moskovanın 360 kilometre garbinda veya hafif surette cenubu garbisinde bulunan Smolensk şehrinin dün Almanların eline geçmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Kezalık 17 Temmuz tarihli Sovyet tebliği de Pskov, Smolensk Dobrinsk ve Novograd Wolinski mntakalarında bütün 16 Temmuz günü esasında çok şiddetli mukavimliklerle karşılaşıp büyük muharebelerin cereyan ettiğini bu muharebeler esnasında Sovyet ordusunun mütedaîd mevzî muvaffakiyetler elde ettiğini, bu meyanda keşif müfrezelerle motörleri bozuk olduğundan dolayı havalanamayan 8 Alman tayyaresinin bulunduğu mahalle yaptıkları enerjik bir baskın neticesinde 17 makinist ile 27 tayyareci esir etmeğe muvaffak olduklarını zikretmektedir.

Her ikisinde de işe yarayacak malumatın çok kıt olmasına rağmen bu iki tebliğin mukayesesi bize şark cephesinde 16 Temmuz günü cereyan eden kanlı ve müazzam muharebelerin de, velev hafif dahi olsa gene Almanya ve müttefikleri ve Sovyet ordusu neticesinde bulunmuş çok büyük cesurane mukavemetin biraz daha olduğunu ve Smolensk'in de nihayet Almanların eline geçtiğini ifham etmektedir.

Bu son taarruzun başladığı 12 Temmuz tarihindenberi geçen her muharebe gününün Sovyet ordusunun, hakikaten her tahminin fevkinde cesurane ve azimkârane olan mukavemetinden bir parçasını daha ifna ve izale eylemiş olduğu, tarafeynin günlük resmi tebliğlerinden başka Sovyet Rusya hükümeti merkezinin Moskova'dan daha şarkta bir yere, meselâ Moskovanın 400 kilometre şarkındaki Gorki - Nijni Novograd veya gene Moskovanın 700 kilometre şarkındaki Kazan mevkiinden birine nakline hazırlandığı

gundan bahseden sayıların tevallî etmekte olmasından da istidlâl edilmektedir. Gerçi, Sovyet resmi mahfelleri bu sayıların aslı olmadığını bildiriyorlarsa da görüşün onların bu iddialarını teyid etmemektedir.

Esaen, Sovyet hükümeti çok büyük bir ihtilâl neticesinde iktidar mevkiine geçmiş bir hükümet olduğu için Moskova gibi çok mür ve 3,370,000 nüfuslu bir hükümet merkezini öyle ehemmiyetsiz sebebler üzerine terketmek kararını vermez ve veremez. Ayrıca, Moskova şehrinin de ihtiva eden ve Sovyet Rusya sanayi mntakalarının mühimlerinden biri olan Moskova mntakası halis Moskof olmak üzere 12,000,000 nüfusludur da. Sovyet Rusya şayed sırası ile Besarabya, bir kısım Ukrayna, Bukovina, bir kısım Galicya, bir kısım Polonya ile Beyaz Rusya ve Baltik memleketlerinden sonra Moskova mntakasını da terke mecbur olursa maddî, manevî birçok diğer zararların başka nüfus bakımından da fena bir duruma düşmüş olur. Onun için şayed Sovyet Rusyanın, hükümet merkezini daha gerilere nakletmesi keyfiyeti bir emrivaki olursa, bunun yukarıya zikrettiğimiz hususlara meydan vermesi muhtemel olması dolayısıyla şark harbinin birinci safhasının Almanlar tarafından kazanılacağına hükümetmek hemen zarurî olur.

Gerçi hükümet merkezlerinin biraz gerilere nakli orduların manevra ve hareket serbestisine zarar vermeyeceği maksadıyla itihaz edilmiş birer tedbir olduğu ve bu tedbirlerin cepheye çarşıyan orduların mutlaka mağlûb olacağı manasına alınmayacağı da söylenebilir. Meselâ, 1914 Cihan Harbinde Fransızlar kendi hükümet merkezlerini Pacisten Bordoya naklettikleri harbin bir dönüm noktasını teşkil eden Marne meydan muharebesini kazanmışlardır.

Fakat, şimdiki durum ne öyledir, ne de bundan evvel dahi bahis mevzuu etmiş olduğumuz ve hile 1812 senesinin şartlarına mukayese edilebilir. 1914 te Almanya tek başına ve ordusunun ancak üçte ikisi ile Fransa'da muharebe ediyordu. Bugün ise, gene Norveçten İspanya hududuna kadar bütün sahillerle bunların hinterlandında İngilizlerin bazı muhtemel hareketlerine karşı mühim kuvvetler tutmakla beraber kuvvetlerinin daha çok kısmını bütün enerjisi ile birlikte Sovyet Rusya cephesine tahsis etmiştir. Finler, Slovaklar, Macarlar, Rumenler kendisile birlikte, İspanya ve İtalyandan sonra Fransa ve en sonri da yeni teşek-

kül eden Hırvatistan, sembolik mahiyette dahi olsa şark cephesine Almanları manen takviye edici ve hiç şüphesiz maddeten de mühim işler yapmağa ve yararlıklar göstermeğe kabiliyetli birer seferî gönüllü kuvvet göndermişler veya göndermek üzere bulunmuşlardır. İngilterenin Sovyet Rusya ile ittifakına rağmen Birleşik Amerika mütereddid vaziyetini henüz terk edememiş ve daha mühim olmak üzere bazı cenubi Amerika hükümetleri, meselâ bunların en büyük olan Brezilyada bu yeni harbi Almanlar lehine dönmese hakkında cereyanlar, hatâ temenniler baş göstermiştir. Bu suretle Amerikan âleminde şimdiden fikir ayrılıkları görülmeğe başlamıştır. Japonya, kanaatinize bir gün anı olarak Almanya lehinde harekete geçmek için her gün bir parça daha hazırlanmaktadır.

Sovyet Rusya hükümeti de bunları bildiği için Stalin hattını dışmana kapırmamak ve müttefik orduyu bu hat önünde durdurup mağlûb edilemek için canla başa çalışmaktadır.

Emekli General K...

Halktan fazla para alan gazinolar

Belediye eğlence yerlerinde tarifelerin iyi tatbik edilip edilmediğini sıkı bir şekilde kontrol etmektedir. Bu kontroller esnasında bazı müesseselerin Belediye tarafından kabul edilen tarifelerden fazla para aldıkları görülmüştür. Bu şekilde tarifelerden fazla para alan 20 müessese hakkında zabıt tutulmuştur. Bunlardan bir kısmına kapatılma, bir kısmına da para cezası verilecektir.

Belediye İhtisad İşleri Müdürlüğü eğlence yerlerinde halkın aldattırmasın önüne geçmek üzere eğlence mahallerinin sınıflarına göre, matbu tarifeler hazırlıyacak ve bunları halkın kolaylıkla göreceği yerlere astıracaktı. Müstetirler bu matbu tasdikli tarifeler haricinde para vermeyeceklerdir.

Denizde bulunan cesed

Dün, Ahırkayı sahillerine bir erkek cesedi görülerek karaya alınmıştır.

Zabita ve sâliyye yapılan tahkikat neticesinde mağrûkun Necib adında bir genç olduğu anlaşılmıştır.

Necibin bir kazaya mı, yoksa herhangi bir cinayete mi kurban gittiği ehemmiyetle araştırılmaktadır. Adliye doktoru tarafından muayene olunan cesed morga kaldırılmıştır.

Doktor Ziya Günün cenazesi dün kaldırıldı

(Baştarafı 4 üncü sayfada)

camız kliniğimizde yatdığı son aylarında daha yakından tanıdık. Hakiki bir vatanperver; ilme aşık olan hoca bize Üniversite inkilabının büyüklüğünü, bundan istifade edilmesini, hasta muayenesi ve amelîyat kadar ilme, lâboratuara, ilmi travaylara da ehemmiyet verilmesini söyledi. Hayatının son demlerinde dahi yeni hastalıklar ve yeni amelîyatlarla alakadar olur ve mütedaîyen yeni şeyler öğrenmek arzu ederdi. Hocamız gençlik ve talebe ile her zaman meşgul olurdu. Kendisini stajyerlerle ziyaretimiz onun için bir sevinç vesilesi olurdu. Talebeler çalışmalarını tavsiye eder, onlara Üniversite inkilabının mana ve şümülünü izah eder ve bundan istifade etmelerini söylerdi.

Dr. Naci Bengülsudan sonra Dr. Niyazi İsmet merhuma aid hatıralarını anlatması ve müteakiben de iki tıbbiyeli genç tarafından birer hitabede bulunulmuştur.

Cenaze bilâhaza merhumun Çağaloğluda bulunan evi ile Sirkeçide Üniversiteye tahsis ettiği Meserret otelinin önüne getirilerek birer dakika ile ihtiram vakfesinde bulunulduktan sonra Eyüb mezarlığına götürülerek ebedî menfenine tevdi edilmiştir.

Merhumun şayrını dikkat bir vasiyeti

Dr. Ziya Gün, ölmeyen evvel, kendisine şefkatle bakan bazı hastabakıcılara ve hastane hademelerine bir miktar para verilmesini vasiyet etmiştir. Bu paraların elilerine verilmeyip bankaya yatırılmasını vasiyet eden merhum, şöyle demiştir:

« Ben bir tasarruf filizi bırakıyorum. Onlarda tasarruf zevkini uyandırabilsem, bu küçük tasarruf filizleri büyük servet ağaçları olabilir. »

Merhum, cenazesine fazla masraf edilmemesini, hattâ yeni bir mezar açılmamasını, nâşunun, artık mezarlıkta kalmayan annesinin mezarına gömülmesini de vasiyet etmiştir.

İstanbul zabıtasında terfiler

Emniyet Umumî Müdürlüğü, İstanbul emniyet teşkilâtına mensub memurlardan bir kısmını birer derece terfi ettirmiştir. Birer derecede terfi eden zabıta memurlarımızın isimlerini yazıyoruz:

47 numaralı komiser Adnan Oktay, 65 numaralı komiser Seyfi Sur, 56 numaralı komiser Cemal Dinç başkomiserliğe; 209 numaralı komiser muavini Ziya Olcay, Hülsü Acar, Faruk Ulualp, İhsan Tuğcu komiserliğe, polis memurlarından İsmail Kökençi, Rahim Yılmaz, Yaşar Akyaz ve Selâmi Sarsılmaz da komiser muaviniğine terfi etmişlerdir.

— Allah ömürler versin beyim! — Ben bu işlerden anlamam. Bana senin gibi bir yardımcı lazım! Kafa kafaya verecek, beraber çalışacağız.

İhtiyar neşe ile dilini ve kamçısını şaklatarak hayvanları biraz süratlendirdikten sonra:

— Bereketli toprak beyim, dedi... İhtiyarım artık da işin hesabını bilemiyorum Bey de hasta... Bu çiftlik müdürsüz olmayacak, diye düşündü. Hak verdim kendisine. Ondan sonra gazetalarla ilân ettik. Genç oluşundan ötürü bey seni istedi.

Etrafı söğüd ağaçlarıyla çevrili bir dere kenarından geçiyorlardı. Önlerinde aydınlık, yemyeşil, sevimli bir ova uzanıyordu.

Uzakta birbirine sırtlarını dayamış, çam ağaçlarıyla örülmüş tepeler seçiliyordu. Terden z hava ciğerlerini dolduruyor, hafif bir meltem yüzünü okşuyordu. Sedad, başını arabanın kenarına dayadı, başını ümitsizlikle havaya kaldırarak, burasını ümit ettiğinden daha güzel bulmuştu. Hayatında yepyeni bir fasıl açılıyordu. Birinci yapıya yazılacak intibalar hiç de fena değildi. Burada iztılarını unutacakları, avunabileceklerini düşündü. İçinde çarpıntılı bir sevinç vardı. İstanbuldaki kadar üzün olmadığını farketti.

İki tarafı ağaçlı, bazan bir dere ile arkadaşlık yaparak uzanan

Çar Aleksandr kumandanların kararlarına müdahale ediyordu

Yazan: Hasan Âli Ediz

— 9 —

Ancak Napolyonun Niemen nehrini geçişinden sonra Barklay'ın kumandası altında Rus birinci ordusu ile Bogration'un kumandası altında olduğu 2 nci Rus ordusunu birleştirmek kararı verilmişti.

Çar Aleksandr, her zaman olduğu üzere askerlik işlerinden zerre kadar ayrılmadığı bu defa da açığa vuruyordu. Sonra işin içinde bir başka kötülük daha vardı; Çar Barklay'a itimad etmediği gibi Bogration'a da itimad etmiyordu.

Çar'ın ordunun başında kalarak, her işe burnunu sokması, kumandanların kararlarına müdahale etmesi, harekâtı fena halde işkâl ediyordu. Memleketin selâmeti namına, her ne pahasına olursa olsun Çar'ın ordunun başından uzaklaştırılmak lâzımdı.

Fakat nasıl? Gayet alıngan, çok kinci olan Çar, böyle bir teklif kim yapabilir? Böyle bir teklif yapılmazsa herkes müttefik olduğu halde, bunu kimse üzerine almak istemiyordu.

Nihayet Çar'ın orduda hitaben nesrettiği bir emri yevmi münesibetle, bu sene, halli lâzımda len acil ve günün meselesi haline geldi. Çar nesretmek istediği emri yevminin soniarında, askere hitab ederek: «... Ben her zaman sizinle beraber olacağım ve sizden ayrılmıyacağım!» diyor.

Ordu kumandanları, birçok sebebler ileri sürerek, bu cümlelerin emri yevminden çıkarılması hususunda ısrar ediyorlar. Ve bunu vesile itihaz ederek, Çar'ın, memleketin selâmeti namına, değil ordunun başında, fakat hükümet merkezinde, devletin başında, bulunması lâzım geleceğini söylediler. Bu hususta, Çarın çok akıllı bir kadın olan kız kardeşi Yekaterina Pavlovna çok müsbet bir rol oynadı. Kadın, gayet makul sebebler göstererek, Çarın derhal ordudan ayrılması ve hükümetinin başına geçmesini tavsiye etti. Çar, kız kardeşinin bu tavsiyesinde, kendisinin ordudan uzaklaştırılması, hattâ ordudan kovulması gibi bir mâna çıktığını söyledi. Katerina, Çar'ın bu fikrini şu makul sözlerle cerhetti:

« Sizin tabirinizce, şayed ben hakikaten sizi Rus ordusundan kovuyorsam, bakın niçin bunu yapıyorum: Hiç şüphe yok ki ben sizi de generalleriniz kadar kabiliyetli telâkki ediyorum. Fakat onlardan farklı olarak, siz yalnız bir kumandan olarak değil, fakat aynı zamanda, bir devlet reisi vazifesini de yapmaktasınız. »

Aleksandr, hemsiresinin bu makul sözlerinden sonra orduyu terketti.

Çar Aleksandr ordunun başından ayrıldıktan sonra, general Barklay, tek başına 1 inci ordunun mukadderatını eline aldı. Genel kumandaya da general Yermolof ile

Albay Tol'i aldı.

Napolyona karşı mücadele eden Rus birinci ordusu kumanda Barklay'ın plânları etrafında birer münakaşalar cereyan etmiştir. Barklay'ın iddialarına nazaran Barklay harbin başlangıcındanberi (hattâ harben bir hayli zaman önce) Napolyona karşı tatbik edilecek en doğru tabiyenin, mümkün merhale içerilere çekilmek ve Napolyona azami şekilde üslerinden uzaklaştırmak olduğunu iddia etmiştir. Barklay'e atfedilen kanaatlere göre bu hareket, Napolyona karşı tatbik edilecek harb tabiyesinin en korkuncu ve en mühlkidir.

Basta Barklay'ın kendisi de olduğu halde, büyük bir ekseriyetin iddiası şu merkezde toplanmaktadır: Barklay, büyük Napolyon ordusunu durdurmak hususunda en ufak bir ihtimal görmediği için ric'at etmemiştir. En ufak bir mukavemet imkânı mevcut olsaydı, belki bir meydan harbi bile göze alınabilirdi.

Fakat efkârı umumiye olsun, rakib kumandanlar olsun Barklay'a o kadar şiddetle hücum ediyorlardı ki, Barklay, ric'atının hakiki saiklerini ve bunların bir plâna istinad ettiklerini bile söyleyemiyordu. Barklay birçoklarına bir hain; Napolyonun bir casusu olarak telâkki edildi. Napolyonun taarruzu başladığı tarihten, yerine general Kutuzof'un tayin edildiği 29 Ağustos 1812 tarihine kadar, Barklay, faslıştı olarak tenkid ve itham edildi.

Barklay'ın, ric'at etmekle Napolyonun mağlûbiyetini hazırlayan en mühim unsurlardan biri olduğu, ancak sonraki Rus nesilleri tarafından idrak edilmiştir. Rusların büyük şairi Puşkin, Barklay'ın haksız yere hücumu uğradığını; Gertsen ise, Kutuzof'a verilen galibiyet tacının hakikatte Barklay'a verilmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Barklay'ın leh vealeyhinde söylenen sözlerin her ikisi de, mübâlagadır. Bunlar, ya ifrat, ya tefrittir. Barklay, o zamanki şartlara nazaran ric'at etmekle en doğru hareket hattını itihaz etmiştir. Fakat Barklay'ı, Kutuzof veyahud Bogration çapında büyük bir kumandan telâkki etmek, hiç şüphe yok ki yanlıştır.

O zamanki harb telâkkıyatına göre Barklay'ın ric'atindeki müsbet tarafları göremek gayet tabii idi. O devirde, gerek Rus ordularında kumanda edenler arasında, gerekse, umumiyyetle, Rus idarecileri arasında, mesafe mefhumunun ve Rusya'daki uçsuz bucaksız toprakların ne mühim bir rol oynamaya namzed olduklarını kimse idrak edemiyordu.

Mesafe ve mekân mefhumunun bir harbe ne mühim bir rol oynadığı, Rus - Napolyon harbinin seyri neticesinde kendiliğinden meydana çıkmıştır.

(Arkası sayfa 8 sütun 4 te)

— 19 —

Trenden (...) istasyonuna bir yolcu indi. Bu, başı kasketli, üzerinde spor elbiseler bulunan, genç ve yakışıklı bir adamdı. Elinde bir bavul tutuyordu. Bir müddet etrafına bakındı. Kendisini, çiftlik kâhyasının karşılıacağı ya zalmıştı. Halbuki, görünürlerde kimse yoktu. İstasyon memuruna sordu:

— Pınarlı çiftliğine nasıl gidebilirim?

— Araba ile... İki saat sürer. Fakat burada araba bulmanız pek kolay olmayacaktır.

İstasyonun küçük meydanına çıktığı zaman, uzaktan bir yaylı halden bu araba, çiftlikten geliyor. Bu, bekleli. Filhakika yaylı istasyonun önünde durmuş, ihtiyarın köylü imişti.

O arabaya, arabadan inen köylü de ona doğru yürümüşü:

— Sedad Bey siz misiniz?

— Evet!

İhtiyar köylü, delikanlının önünde eğildi:

— Ben Pınarlı çiftliğinin kâhyasıyım. Sizi almaya geldim.

— Teşekkür ederim.

İhtiyar, delikanlının bavulunu elinden almağa uzanmıştı. Sedad: — Zahmet etmeyin, dedi... Ben kendim taşıyım.

İhtiyar, genç adamın yüzüne hayretle baktı. Çiftliğin yeni müdürü onda hem müsaîd, hem de garib bir intiba bırakmıştı. Yeni müdür, çok mütevazı görünüyordu. Fakat çok da gençti. Bu adam çiftliği çevirebilecek miydi?

Sedad, içeri girmemiş, arabayı kullanan kâhyenin yanına oturmuştu. Hareket ettikleri zaman: — Burası güzel bir yere benziyor!

Dedi.

İhtiyar cevap verdi: — Bu memleketin neresi güzel değildir ki evladım.

— Sizinle tanışalm ağam! Vazifeniz kâhyalık, isminiz ne? — Mahmud ağa derler bana... Bir de lâkabım vardır. Posbıyık... Amma ihtiyarladık artık da, ne bi-

Yazan: Nusret Safa Coşkun

yağın kendisi, ne de postluğu kaldı.

— Kaç senedir buradasınız?

— 40 var...

— Hep bu çiftlikte mi oturdu?

— Evet... 40 yıldadır çiftlik 3 sahil değiştirdi. Senden iyi olmasın, yeni sahibi çok kibar bir adam.

Tanyorsun değil mi?

— Hayır, yüzünü bile görmedim. İhtiyar mı?

— Orta yaşlı denir. Fakat hasta zavallı... Dizleri tutmuyor. Karısı da iyi bir hanım.

— Çocukları var mı?... — Olmamış!

— Senin?

— Allah bağışlarsa bir kızım var.

— Hep bu çiftlikte kâhyalık mı yaptın?

— Evet... Sen de müsaade edersen gene yapacağım.

Sedad, ihtiyarın yüzüne baktı. Yeni müdürün geliş ile vazifesinde tutulmuşuğum: ihlas eden bir endişe vardı.

— Beraber çalışacağız Mahmud ağa!

lar bunun etrafına serpiştirilmişti. Mahmud ağa, Sedad bu küçük binalardan birine götürdü. Bu, iki katlı, beş odadan mürekkep oldukça muntazam bir evdi. Mahmud ağa:

— Burasını sana hazırladık beyim!

Dedi.

Her taraf tertemizdi. Odalardan birine bir masa ile birkaç sandalye yerleştirilmişti. Diğer yatak odasıydı. Küçük bir karyola, gene bir masa, iki eski koltuk bu odanın mobilyesini teşkil ediyordu.

— Biraz dinlen beyim... Ben geldiğinizi haber vereyim.

Sedad, kâhya, odadan çıktıkandan sonra pencerenin önüne oturdu. Önünde, gözün alabildiğine bir yeşillik uzanıyordu. Bu rengin insan ruhu üzerinde ne müsekk'in bir tesiri vardı, baktıkça içi açılıyor, uçsuz bucaksız yeşillikler birleşmiş göünen mor ufkun ötesini çok az hatırlıyordu. Zaten; de çok az, hattâ hiç hatırlanamamak kadar gelmişti.

Yolun kenarından geçen birkaç köylü kadına, su taşıyan bir genç köylü kızına, merkebe süt güğümelerini yüklemiş kasabaya giden ihtiyar köylüye içi titriyere baktı. Bu dekoru, bu insanları çok sevmişti. Kalktı, memnun bir tavırla geri döndü.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

İzmirde

Bir sabıkalı şüphe ettiği bir adamı öldürdü

İzmir (Hususi) — Fevzipaşa bulvarında evvelki gün cinayet olmuştur. Sabıkalılarından Yusuf oğlu Bayburtlu Bekir sokakta rasgele ettiği Tahir oğlu Malatyah Mehmed'i yakasından tutarak:

— Sen benim arkamda niçin geziyorsun. Senden şüphe ediyorum!

Diyerek üzerinde bulundurduğu bıçağını çekmiş ve üzerine saldırmıştır. Mehmed'i bacağından ağır surette yaraladıktan sonra kaçan Bekir, kanlı bıçağı ile birlikte yakalanmıştır.

Hastaneye kaldırılan Mehmed, fazla kan kaybettiğinden aldığı yaranın tesiriyle gece ölmüştür. Tahkikata devam edilmektedir.

Üç kız kaçırma vak'ası
Burada üç kız kaçırma vak'ası olmuştur.

Kemerde Halkapınarda Şükriye oğlu Hayri izdivaç vâdile Yusuf kızını 18 yaşında Fahriyeyi kaçırması ve kirletmesi, suçlu tutulmuştur.

Nazif oğlu Hüseyin'in, İsak kızını 17 yaşında Kaneyayı kaçırması şikâyet edilmiş ve suçlu yakalanmıştır.

Atatürk caddesinde Mazhar oğlu Remzi Kazananın, Mehmed kızını Rukiye Tunay izdivaç vâdile kirlettiği iddia edilmiş, suçlu yakalanmıştır.

Sivas fiat mürakabe komisyonunun faaliyeti

Sivas (Hususi) — Fiat mürakabe komisyonu hafta içinde Vali Vekili Mehmed Korkut'un riyaseti altında yaptığı bir toplantıda şehirde fiat mürakabe komisyonu kararlarına riayet edip etmeyenleri ve glada maddelerine aid fiatları kontrol etmek üzere komisyon azaları ve emniyet teşkilâtı memurları ile yaptıkları bir tamamda bazı satıcıların tebligat hilafına olarak mallarına etiket koymadıkları tesbit edilmiş ve bu meydana şehrimize toptan sebze getirerek satanlardan şimdikiye kadar fatura ve vesak istenildiği halde verilmeyenler için de ayrıca zabıt tutularak haklarında kanunî muameleye başlanılmak için Cümhuriyet müddeiumumiliğine verilmişlerdir.

Edirne'de iki köylü boğuldu

Edirne (Hususi) — Edirnenin Kuruca köyünde evvelki gün bir boğulma hâdisesi olmuştur.

Köy halkından 48 yaşlarında İbrahim köy kenarındaki çaya girmiş yüzme bilmediği için boğulmuştur.

Dün Doyran köyünde de biri boğulmuştur. Köy kenarından geçmekte olan Meriç nehrine giren Mehmed sar'ası tutmuş ve 15 yaşında olan bu zavallı genç de boğulmuştur.

İzmir Fuarı hazırlığı devam ediyor

Hazırlıklar 15 Ağustosta tamamen bitmiş olacak, 20 Ağustosta küşad yapılacak

İzmir (Hususi) — Belediye reisi Behçet Uz, dün Kültürparkta fuar için yapılmakta olan hazırlıkları gözden geçirmiştir. Mevsimin yaklaşması üzerine fuar hazırlıkları hararetlenmiştir. Resmî ve hususî pavyon sahipleri pavyonlarını tamir ettirmekte ve tefriş için lüzumlu olan maddeleri hazırlamakta meşguldürler.

15 Ağustosta fuarın bütün hazırlıkları ictmal edilmiş olacaktır. Her sene olduğu gibi bu sene de 20 Ağustosta açılacak olan fuarın eğlence ve hareketinin diğer senelere nisbeten pek çok üstün olması için büyük bir faaliyet sarfedilmektedir.

Fuar sahasında yapılmakta olan geniş ve hararetlî faaliyetin gösterilmesi için 16 Ağustosta bir

gardenparti hazırlanmaktadır. Gardenparti hazırlıkları ile meşgul olmak üzere bir komite teşkil edilmiştir.

Komite, geniş bir program hazırlayarak İzmir ve civardan gelecek davetlilerin saat on dokuzdan itibaren sabaha kadar Kültürpark, gazino ve eğlence mahallerinde eğlenmelerini temin edilecektir.

O gün misafirlere fuar için getirilecek artistlerin numaraları gösterilecek ve bu hareketlere Marzik orkestrasının iştiraki de temin edilecektir.

Bu vesile ile matbuat mensublarına fuar için yapılmakta olan hazırlıkların büyük kısmını yakın-dan takib etmeleri ve buna müvazili olarak ta ayrıca şehir içindeki imar faaliyetini görmeleri temin olunacaktır.

Alpulu şeker fabrikasında yeni faaliyet başlıyor

Edirne (Hususi) — Alpulu şeker fabrikasının 20 Temmuz tarihinden itibaren yeni yıl kampanyasına başlaması kararlaştırılmış gibidir. Fabrika yeni yıl faaliyetine geçmek üzere hazırlıklarını ictmal etmiştir. Bu ayın 15'ine doğru müstahsil pancarlarını sökme ve fabrikaya göndermeğe başlayacaktır.

Havaların mevsiminde gayet müsaid gitmiş olması bu yıl pancar mahsulünün iyi yetişmesine ve bereketli olmasına yardımcı olmuştur. Müstahsil, mahsul vaziyetinden çok memnundur.

Manisada sıtma mücadelesi devam ediyor

Manisa (Hususi) — Sıhhiye müdürümüz Hüsnü Muhittin mühakatata teşişlerini yaparak merkeze gelmiştir.

Bütün kaza ve köylerde bu makineleri yeniden kurulmuştur. Manisa memleket hastanesinde beş yüz kişilik tebhizat yapılacak şekilde bir etiv makinesi inşaatına başlanmıştır.

Sıtma mücadelesine de vilâyetin emri dahilinde devam edilmektedir. Koldere, Hocalı ve diğer bazı mntakalarda görülen sıtmanın hemen önüne geçilmesi için mahalline sıhhi heyet yollanmıştır.

Gemlik Sümerbankçılarının dağ yürüyüşü

Gemlik (Hususi) — Geçen hafta Sümerbank memurlarından kalabalık bir grup, uzunca bir dağ yürüyüşü yaptılar. Bayanların da iştirak ettiği bu gezi, pek neş'eli olmuş. Gemliğin üç yandan çevreleyen dağların en mütefi bulunan Benli dağının zirvesine kadar çıkılarak oradan, Küçük Kumla köyüne inmişlerdir.

Büyük bir neş'e içinde geçen bu gezide dağa tırmanırken, fabrikamızın işletme mübaşeri Şefi Kâzım Şişli bir kayanta üzerinden yuvarlanarak hafif suretle kafası yaralanmış ve fakat derhat müdâvât yapılarak geziye artızasız devam edilmiştir.

Şikâyetler ihtiyaclar

Biga çayı üzerindeki köprü niçin kapatıldı?

Bigadan yazılıyor: Şehri - miz kenarından akmakta olan Biga çayının üzerindeki ahşap köprü bundan bir ay önce arabalarla otomobil ve kamyonlara, her iki başına çatmalar yapılarak kapatılmıştır.

Kamyonlarla yük arabaları halen derenin içinden geçmek suretiyle ve müşkülâta işlemektedir. 80,000 nüfuslu bir kazanın, araba ve kamyon münakalâtına karşı, köprüsünün kapatılması, hayli yorucu bir hâdiseye teşkil eder.

Köprü halkındır, halkın parasıyla yapılmıştır. Kamyonların ağırlığına tahammül edemeyecek bir şekilde harap olmuş, tamir muhtaç bir hale gelmiş ise ona kimsenin bir diyeceği yoktur. Fakat, hali hazırda şehir köprüsü ârizalı değildir. Yalnız çabuk eskimesin fikrile onu mürur ve ubura kapatmak, her halde doğru bir hareket olmasa gerek. Alâkadarların biraz daha geniş düşünmesi beklenmektedir. Çünkü köprü eskirse halk onu gene yaptırabilir.

İzmitte azılı bir hayvan hırsızı yakalandı

İzmit (Hususi) — Çok zaman-danberi vilâyetimizin muhtelif kazalarında birçok hırsızlıklar yapan ve bilhassa son zamanlarda Çerkeşli köyünden iki, Herkede bir hayvan ve merkez kazada birçok evlere girerek eşya ve hayvan çalan Karamürselin Feyziye köyünden 325 doğumlu İbrahim Betat şehrimizi zabıtasınca buraya geldiği haber alınarak şiddetle takib edilmiş ve birçok hırsızlıktan maznun bu azılı hırsız nihayet yakalanmıştır. Üzerinde resmî bir mühür ve sante nüfus kâğıdı çikan bu azılı şeririn bu resmî mühürle hayvan ilmhâberleri tanzım ederek serbestçe birçok satışları yaptığı tesbit edilmiştir.

Bu santekâr şeririn daha birçok vak'aların faili olmak ihtimali vardır. Adliyyeye teslim edilmiştir. Hakkında tahkikat genişletilmektedir.

Kayseride parke kaldırım

Kayseri (Hususi) — Dükkân önünden lise önüne kadar yeniden yapılmakta olan parke kaldırımın bir tarafı tamamlanmış, bir tarafında yarısına kadar gelmiştir. Bir hafta sonra bu büyük caddenin parke döşeme işi tamamlanacaktır.

«Son Posta»nın tefrihası: 60

KOCA YUSUF Adalı Amerikada

Yusuf; bu hareketle hasmını yenik düşürmüştü. Derhal, ke-maneyi boşalttı ve ayağa kalkarak galibiyet temennasını yaptı.

İşte; sular kararırken meydana kızcıla bir kıyamet koptu:

— Oldu...

— Olmadı...

— Nasıl olur. Hasmı üç adım yürütmedi.

Gâibi, didişmeler ve münakaşalar okuyordu.

Adalı; altın kalkmış, Yusufun ensesine yapışmış, güreş devam ediyormuş gibi tutuyordu.

Yusuf; Adalıyı ellerile iterek mağlûb olduğunu söylüyordu.

Nihayet; ahali birbirine girdi.

Yenildi, yenilmedi diyenlerin gürültüleri ortalığı çınlatıyordu.

Jandarmalar, hükümet memurları halkı dağıttılar. Güreş, kim mağlûb, kim galib olduğu bir karar altına alınmadan dağıldı.

Görülüyor ki; Koca Yusufun hiç umulmadık bir zamanda ortaya çıkması Adalı ve diğer baş pehlivanlar için ayrd edilemez bir baş pehlivanlık gürültüsü meydana getirmişti.

Adalı, hiç bir vakit Yusufu hatılamamıştı.

Fakat; Yusufun Adalıyı bazı güreşlerinde bozduğunu söylenir...

Yani; eski pehlivanlar, Yusufun Adalıdan daha pehlivan olduğunu mütefakan söylerler.

Lâkin; Adalıyı da yabana atamazlar... Ona da, mühim yer ayırlar...

Bütün bunlara rağmen; Adalının Yusufun bir gömlek daha aşağı pehlivan olduğu muhakkaktır.

Meselâ; Çolak Mümin Adalıyı iki defa yenik düşürmüştü.

Sonra; Adalının Avrupada Yusuf kadar muvaffak olmadığı aşikârdır.

Suruçta; hazır yeri gelmişken Adalının, Avrupa güreşlerinden ikisinden bahsedeyim. Bu güreşler, hem Adalının Yusufu mukayesseli ne ve hem de, okuyucularına heyecanlı bir hikâyeye dinletme vesilesi olur.

Adalı; Yusufun vefatile, meşhur cihan pehlivani Kara Ahmedin (1900) Paris sergisinde cihan pehlivanlık müsabakalarına iştiraki arastında Avrupaya gitmiştir.

Yani; 1899, 1900 arası... Yakın bir tarihte malik olan bu güreşler hakkındaki malumatımız maatteessüf, bir iki Avrupa neşriyatından başka mehzalara istinad etmez...

Müracaat ettiğimiz Avrupa ve Amerika mehzaları da, o devirde pehlivan ve organizatör olup da, sonradan hatıralarını yazan bazı pehlivanların kitaplarından aldığımız küçük parçalarlardır.

İmparatorluk devrinde yaşayan pehlivanlarımızın hemen hepsi okur yazar takımdan olmadıkları için hiç birisi hatıralarını yazma meşhurlardır. Ağızdan, ağza nakledilen

ler de; oldukça karışık ve hurdadır.

Meselâ; Nakkaşlı Hüsnüden sorarsınız:

— Adalı ne vakit, Avrupaya gitmişti acaba?

Size; parmaklarını sayarak, veyahud' köyündeki ölmüş öküzleri tarih sırasında sıralıyarak, veya -hud; çocuklarının ve evlendiği tarihleri birbirine ekliyerek şöyle cevap verir...

— Te! Zannedirim kırk sene var bel!

Aklı başında gördüğünüz daha ihtiyar ve oturaklı bir başka pehlivana sorarsınız:

— Var elli sene bel!

Der... Çok bildiğine itimad ettiğiniz birisine sorarsınız; o da, zamanında Adalınınaleyhinde bir adamdır. Yusuf veyahud Hergeleci ve Rüstem taraftardır. Belki de; kapısında bu pehlivanlardan birisini babası veya kendisi beslemiştir.

O da su cevabı verir:

— Ne vakit giderse gitsin ne yapti sanki?..

Demek isterim ki; bizim mem-balar biraz tahlile değer nevidendir...

(Arkası var)

RADYO

CUMA 18/7/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar, 8.45: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Nakış semailer ve saz semailer, 12.45: Ajans haberleri, 13: Hafif şarkılar, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Faal sazi, 18.30: Memleket postası, 18.40: Radyo Swing kuarteti, 19: (İktisat saati), 19.15: Radyo Swing kuarteti, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Türk musiki küme programı, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Soho şarkılar, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsulleri borsası, 21.10: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa 22.45: ...

İstanbul borsası

17/7/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER		
	Açılış ve kapanış	
Londra 1 Sterlin	5.24	
New-York 100 Dolar	130.025	
Cenevre 100 İsviç. Fr.	30.03	
Madrid 100 Peşeta	12.9379	
Yokohama 100 Yen	31.1375	
Stokholm 100 İsviç Fr.	31.005	
Aİtan	25.35	
24 ayar bir gram külçe altın	325	
Eşam ve Tahvilât		
İkramiyeli % 5 1938	19.55	
T. C. Merkez Bank.	131.50	

Nedamet getiren meşhur bir dolandırıcının harikaları!

MAHMUT SAIM

hayatını işe ediyor

Şişli güzelinin çok güzel bir oyunu

— 34 —
Fikrimce: (Şeytana taş çıkarmak) hususunda kadın erkekten çok yamandır.

Şişli güzeli: Medihayı, ikinci defa olarak Osman beyde; tiyatro locasında yaladım; beni görünce kükürmüştü. Fakat; ben, bu güzel kıza hiç bir şeyden bahsetmedim. Hasımın sitemin anlamamak hasma sitemdir!

Osmanbeyde; büyük bahçeli; gazinoda bir (sahne) vardı. Komik Hasan efendi her hafta burada müsamere verirdi... Mediha da hizmetçisiyle beraber her hafta o yuna gelirdi... Hasan efendi bilet yerinde oturduğu için kendisine tenbih ettin... Mediha gelince ye el ilâmlından vermeyecek; yahud bilet parasının üstünü vermeyecekti... Mediha bermetad hizmetçisiyle beraber gelmişti.

Hasan efendi:
— Bozuk yok hanımefendi; pa-

ranızın üstünü biraz sonra loca-

nıza yollarım... dedi.

Mediha; bir hafta evvel; Fındık Fatma ile beraber; beni sandalca sarhoş etmişler soyup soğana çevirip bir odunluğa atmışlar; birkaç kaçmışlardı...

Locanın kapısını vurdum. İçeriden:
— Buyurunuz... dedi.

Kapıyı açtım... Parayı kendisine uzattım:
— Buyurunuz hanımefendi; paranızın üstünü... dedim.

Başını çevirdi... Baktı... Kıp kırmızı oldu.

Elini uzatmadı... Gözleri gözlerime saplanmış kalmıştı... Tekrar ettim:

— Buyurunuz... Paranın üstünü... Hasan efendi gönderdi... dedim.

Gene durakladı... Elini uzattı... Parayı aldı.

— Teşekkür ederim; dedi; siz kimsiniz?...

— Tiyatro kumpanyasının müdürüyüm...

— Ya... diye güldü... Sonra ilâve etti:
— Beni tanırmısınız?..

— Hayır hanımefendi; dedim; tanımam!

Şakaya çevirdi:
— Hiç mi tanımazsınız?..

— Hayır! Hiç tanımam!... dedim.

Durdu. Bir an düşündü...
— Müteessir oldum... dedi.

— Neye müteessir oldunuz?..
— Bir vak'aya!...

Bir saat sonra; Mediha; hizmetçisiyle, beni tekrar locasına çağırta. Yanına oturttu. Tiyatrolocadan; piyeslerden sualler sordu...

Onunla kırk senelik bir ahab gibiyim konuştuk... Fakat maksadı bu değildi... Sözü gene o geceye intikal ettirdi.

— Siz o gece arsada ne yaptınız?.. Vallahi bu size Fatmanın oyunudur. Ömrümden böyle bir şey yapmış değildim... Ben de sarhoştum... Size bu oyunu oynayan odur!...

O kurcaladıkça ben kat'iyen inkâr ettim:
— Bilmiyorum... dedim... Siz galiba beni birisine benzetiyorsunuz!... Fakat kime?...

Beni söyletmedi... Ayrılrken elini uzattı... Boş buldum...

Sağ elimi uzattım. Elimdeki mavi yüzüğü gördü... Heyecanla:
— Yakaladım... dedi... Sizi nizi!...

Bidayette böyle başlayan Mediha sonraları neler yapmadı?... Seneler geçtikçe bir (yıldız) oldu. Şişli yıldızının sergüzeşti ve maceralarına dair cildlerle romanlar yazıldı... Piyesler yapıldı... Hattâ bizde İstanbulda çekilen ilk Türk filmi (Erkek avcısı: Mediha) filmidir. O; Şişli ve Beyoğlunda; Fındık Fatma; İstanbul ve Boğaziçinde en büyük bir roman mevzuu oldular: Erkek avcıları!

Ya kadın avcıları!... Elebaşılarm (meddalı Kâzım) idi. Bir gün banka direktörü; bir gün şeker tüccarı; bir gün kuyumcubaşı olur boyuna kadınları soyardı... Metres almak veya evlenmek bahanesiyle onları iffal eder; yükte hafif, kıymette ağır ne varsa temizlerdi... O vakit şehrin en kurnaz tacireti facirelerinden başladı, bütün hayatını kadınları aldatarak, fakat bastırarak çektiği paralarla geçirdi... Kendi rivayetine nazaran üç bin küsur kadın paralarını, mücevherlerini Kâzıma yedirmişlerdi. Meşru bir emelle bir delikanlı evlenmeğe kalkacak olsa; hanımlar hemen (damad beyin nesil-

var?); (nerede çalışır?); (evvelce evlenmiş mi?); (şimdiye kadar ağza mühürlü mü oturmuş?) yok bilmem daha neler; binbir sorular; bilmen ne kadar (ağır)lık; (yüz görümlüğü); (mihri müccel) isterlerdi... Bu şebele maymunu kıyafetli herifte acaba ne rüzgâr vardı Yarabbi??

Bir sabah meddal Kâzım koşu koşu bana geldi:
— Aman Mahmud Saim; dedi; bu sefer avım deşet... Hem sana çok yakın biri!..

— Çok yakın mı? Sakın bizim valide olmasın?..

— Yok canım deli misin?.. Bıl bakalım.

— Muhakkak Viktoryadır.

— Değil!

— Bana yakın kim? Darümuallimattaki teyzem...

— Değil canımı. Şişli yıldızı Mediha...

— Mediha mı?... Tam turnayı gözünden vurmuşsun!.. Mediha lütu yutar mı?.. Vallahi seni ağaca çıkan maymuna çevirir!

— O efesane senin Kel Hasımın tiyatrosunda: (Kadımın fendi, erkeği yendi...) piyesi... Dinle: Medihamın yedi sekiz bin liralık mücevherleri varmış. Bir çırpıda bunlar abdi âcizlerinin cebine girecek. Bizim validenin Beyazıddaki evini

sattım. Cebimde tam beş yüz lira var. Medihanın mahremi eşrâfı, himetçisi Zeyneb; elde ettim. Ken di mi şeker tüccar olarak tanıtım. Bir haftalık hovardalık yapacağım. Bu beş yüz lirayı Medihaya sarfedeceğim. Para bitti mi bütün mücevherleri derceb... Firara karara...

— Yüreğim yandı?..

— Medihaya mı?..

— Hayır. Validenin evine!...

On gün sonra gazetede okudum: (Meddan Kâzımla Acem Abdülgaffar) birbirlerini yara, bere içinde bırakmışlar; Cerrahpaşa hastanesine nakledilmişler... A - hastanesine nakledilmişler... Acem Abdülgaffar meddal Kâzımın cem Abdülgaffar mücevherat yatağı idi. Vurduğu Abdülgaffar vesair zikymet şoyleri Abdülgaffar fatardı. Ne kadar olsa arada (merhaba!) var. Kalkıp hastaneye gittim... Kâzım beni görünce:

— Başıma geleni sorma... diye... anlatmağa başladı: Cebime beş yüz lirayı koydum... Medihaya gittim. Mücevherleri konsolda hususi bir çekmece için içindeydi. Bir hafta har vardık, harman savurduk... Paralar suyunu çekince; ben de bir sabah alacakaranklıkta konsoldan çekmeceyi açıp sırta kadem bastım. Çekmeceyi Abdülgaffara getirdim. Gece iki bildik gaffara getirdim. (Devamı karşı sayfada)

Alman - Sovyet harbinden intibalar

Yukarıda: Yanmış ve boşalmış iki Sovyet şehrinin Alman kuvvetleri tarafından işgali.

Sağda: Alman piyadeleri yeni girdikleri bir Sovyet şehrinin bomboş sokaklarında ellerinde el bombaları bulunduğu halde koşarak ilerliyorlar. Askerlerin gözleri bir tayyare hücumu ihtimali ile havaya dikilmiştir.

Napolyonun Moskova seferi

(Baştarafı 5 inci sayfa)

Rus ikinci ordusu komutanı Bogration'a gelince, o, tamamen aksi bir hatti hareket takibine koyuldu. Esasen daha harbin başından itibaren Bogration, Barklay'ın takibini beğenmiyor, her karış Rus toprağı üzerinde müdafaa yapılması lüzumunu ileri sürüyordu. Kendisi küçük ordusu ile, adım başında harbi kabul ediyor, ve tabii Napolyonun muazzam kuvvetlerine karşı hiçbir şey yapamıyordu. Ordular ise her geçen gün biraz daha eriyor, biraz daha kayboluyordu. Her ne pahasına olursa olsun harbi kabul etmesi hakkındaki ısrarları ise, Barklay tarafından zedde nazarı ite bara elinmiyordu.

Bu hal Bogration'u büsbütün sinirlendiriyordu. Çünkü Barklay'dan herhangi bir müzaheret gömediği için, kendisi de ister istemez, Barklay'ın hareketini taklid, yani ric'at etmek, mecburiyetinde kalyordu.

Bu iki ordu hareketlerinde müstakil olmakla beraber, hakikatte bütün emirler birinci ordudan çıkıyordu. Çünkü Petersburg'ta bulunan umumî karargâh, emirlerini birinci ordu vasıtasıyla veriyordu.

Napolyon ordusu harekette..

Rus ordusunun Vilnodan ayrılışından takriben bir saat sonra, Napolyon ordusunun öncüleri bu şehre girdiler. Napolyon, birçok hazırlıklarını tamamlamak üzere bu şehirde bir hayli müddet kalmak lüzumunu hissetti. Filhakika da 1812 yılının 28 Haziranından 16 Temmuzuna kadar burada kaldı. Polonya asilzadeleri, ellerinden gelen bütün yardımları Napolyona gösteriyorlardı.

Napolyon daha Vilnoda bulunduğu müddette Rus ikliminin hususiyetleri ve Rus araziinin vaziyeti hakkında bazı endişeler izhar etmeğe başladı. Filhakika Napolyon Vilnoda bulunduğu müddette, bir taraftan da fasilasız yağmurlar devam ediyordu.

Rus iklimine alışmamış Napolyon askerleri arasında hastalık ve ölümler vukuatı gitikçe artıyordu. Napolyon Vilnodan ayrılırken, şehirde 3000 e yakın hasta ve yaralı bırakmıştı.

Fakat Napolyonun karşılaştığı en mühim güçlük, askerinin ve hayvanlarının gıdasını temin etmek hususları idi. Bu keyfiyet Napolyonu, Rusyanın ikliminden ve hastalıktan da fazla rahatsız ediyor ve düşündürüyordu. Ordunun seri hareketi, geriden gelmekte olan ağır yüklerin bu seri tempoya ayak uyduramaması gıda vaziyeti bakımından Napolyon ordusunu çok berbat bir hale sokuyordu.

Vaktâ Napolyon ordunun geri hizmetlerini çok iyi tanzim etmiş, ordusunun işe ihtiyaçlarını çok iyi temin etmişti. Fakat, burada her şeyi altüst eden noktalar ordunun seri bir yürüyüş yapmak mecburiyeti idi. Çünkü Napolyon ordusu, Rus ordusundan herhangi bir mukavemet görseydi, harbede ede ilerleyeceğinden, yürüyüş, gayet tabii, çok ağır olacak, geriden gelmekte olan ağır yükler da ordu ile müvazi gidebileceklerdi. (Arkası var)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrıların Derbal Keser

Acabede günde 3 kere alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER VERDE PULLU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ

Daha Kim Genç Görünmek istiyor?

"BU YENİ KEŞİF BENİ 10 YAŞ DAHA GENÇLEŞTİRDİ."

«Kendimi o derece gençleşmişime muvaffak olduğumdan dolayı gayet mes'udum» diye Bayan Belkis yazıyor:

Bu çirkin ve esmer tenden kurtulduğum, on beş gün evvel yüzümde bulunan bütün çizgilerle siyah noktalarımı kayboldu. Bugün açık, tatlı ve cazib olan cildim, bütün arkadaşlarımın gıpta nazarlarını çekmektedir.

İlk defa olarak, meşhur bir doktorun cildi gençleştiren yeni bir unsurun keşfi hakkındaki makaleyi okuduğum zaman kendime bu derece saygınlı hayret müsbir bir tebir göreceğimi düşünmemiştim.

SİZ DE AYNE YAPABİLİRSİNİZ

Cild hüceyrelere istihraç edilen bu yeni ve kıymetli hülsâ, tamüslüha bir genç kız cildindeki bütün tabii ve zengin unsurlarına

müşabihdir.

Viyana Üniversitesi profesörlerinden doktor Stejskal tarafından keşfedilmiştir. Genç hayvanların cild hüceyrelere kemali itina ile seçilen ve «BIOCEL» tabir edilen bu cevher, cild gıdası olan pembe renkteki TOKALON kremi tabirinde vardır.

Her akşam yatmadan evvel onunu sürünüz. Uykunuz esnasında cildiniz, bu kıymetli unsuru masseder. Daha açık, daha taze ve nemli ve DAHA GENÇ ve tatlı bir cilde ulaşacaksınız. Gündüzler için de (Yağsız beyaz renkteki) TOKALON kremi kullanınız.

NETİCESİ GARANTİLİDİR

Bu basit tedavi usulü sayesinde her kadın on yaş daha gençleşebilir. Her genç kızın gıpta nazarile bakacağı nemli bir cild ve yumuşak bir ten temin edebilir. Cild unsurunu olan Tokalon kremlerinin müessir neticeleri garantilidir. Memnun kalmazsanız paranız iade edilir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

D. D. Yolları 4 İşletme Müdürlüğünden

İşletmemiz ihtiyacı için ocak kilometreleri ve miktarları ile muhammen bedelleri ve muvakkat teminat miktarları ve münakasa tarihleri 3. sağda gösterilmiş olan balast işleri ayrı ayrı olarak tesbit edilen muhtelif tarihlerde ve saat 15 de Kayseride 4 üncü işletme merkezinde kapalı zarf usulü ile münakasaya konmuştur.

Bu işe girmek isteyenlerin teminatlarını ve kanunun tayin ettiği vesikalarla tekif mektuplarını münakasa günü muayyen olan saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. Bu işe aid mukavele şartname projeleri 4 İşletme Müdürlüğünden, Haydarpaşa, Ankara, Sivas, Samsun gar şefliklerinden parasız olarak verilir.

Balast ocağı kilometresi	Şubesi	Miktarı M ³	Muhammen bedeli L.	Muvakkat teminat L.	Münakasa tarihi
483 + 000	» 41	5000	6250	468.75	25/7/941
233 + 000	»	3000	3600		
238 + 000	» 42	2000	2400	720.00	28/7/941
361 + 000	»	1500	1800		
369 + 000	»	1500	1800		
		8000	9600		
214 + 600	»	700	910		
204 + 000	»	600	780		
165 + 350	»	1000	1600		
156 - 159	»	1000	1300		
135 - 136	»	1000	1400		
125 + 000	»	1000	1300		
124 + 300	» 43	1000	1400	2076.75	29/7/941
132 + 600	»	1000	1300		
95 + 96	»	1000	1300		
64 + 000	»	1000	1200		
58 - 60	»	2000	3200		
24 - 27	»	2000	2800		
5 - 6	» sahil	2000	3200		
8 + 000	»	2000	3200		
10 - 15	»	2000	2800		
		19300	27690	450.00	30/7/941
634 + 000	» 44	2000	2400		
644 + 000	»	3000	3600		
		5000	6000		
312 + 600	»	1000	1300		
826 + 000	»	1000	1200	757.50	31/7/941
850 + 800	»	1000	1200		
864 + 800	»	2000	2600		
881 + 900	»	2000	2600		
		2000	10500		

REKOR-SIHHAH-DOĞAN

İdrofil Pamuk Şirketinden:

Başçokası Yeni Valde Han altında 20 numaralı yazıhaneyi sipariş yeri olarak açmışlardır.

Bundan böyle asgari 100 kiloya kadar olan siparişlerin işbu adrese verilmesini. Bunun haricinde fabrikalarca sipariş kabul edilemeyeceğini müşterilerimize bildirir, saygularımızı sunarız.

Telefon: 22926, Telegraf: Yeni Valde Han İdrofil

Sümer bank Sellüloz sanayii müessesesi müdürlüğünden İzmit.

Müessesemiz için müsabaka iş ve gösterecekleri ehliyeteye göre kendilerine 302 kurusa kadar yarımla verilme üzere aşağıdaki şartları haiz 6 tesviyeci istasi alınacaktır.

1 - Türk olmak

2 - Askerlikte adını bulmamak

3 - Makine tasarrufları işlerinde çalışmış iş tesviyeci olmak

İmtihan 20/7/941 Pazar günü saat 9 da müessesemizde yapılacaktır. Sanat mektebi mezunları tercih edilmişlerdir. Talimatın hizmet şartlarınıza birtakım müessesemize müracaat etmelerine lüzumu lisan olunur.

(4599)

Eti Bank Genel Direktörlüğünden:

ETİ BANK MÜFETTİŞ MUAVİNLİĞİ İMTİHANI TEHİR EDİLDİ.

1 - 19.7.941 Cumartesi günü yapılacak evvelce gazetelerle ilân edilmiş olan Etibank müfettiş muaviniği imtihanı, görülen lüzum üzerine, 7.8.941 Perşembe günü saat dokuzda tahir edilmiştir.

2 - Bu imtihan için müracaatta bulunmuş ve müracaatlarının kabul edildiği kendilerine bildirilmiş olanların mezkûr gün ve saatte Ankarada Umum Müdürlüğe veya İstanbul Etibank bürosuna müracaat etmemeleri ve evvelki İstanbul'daki şeraiti haiz yeni taliblerin imtihana girebilmeleri için, aranan vesikaları rapetdenekleri dilekçelerle Temmuz nihayetine kadar Umum Müdürlüğe müracaatta bulunmaları lüzumunu ilân olunur.

Keskin, Kırıkkale nakliyat iş birliğinden

Birliğimiz için ikişer tonluk asgari 20 ser kışık üç adet kamyon veya otobüs alınacaktır. Elyevim yedinde kamyon ve otobüs bulunan şirketler, ajantalar ve eşyanın otomobillerinin markasını modelini, fiyatını bildirir resmi bir beyanname de 21 tahi tarihine kadar Keskin nakliyat iş birliği resuğine müracaatta bulunmaları lüzumunu sunarız. (5533)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emec

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEC, A. Ekrem USAKLIGIL